

РЕШЕНИЕ

26.07.2021

с. Верхний Услон

КАРАР

№ 12-149

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Макыл авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003нче елның 6нчы октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Югары Ослан муниципаль районы Уставы нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Макыл авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләренә 1нче кушымта нигезендә үзгәрешләр керттергә.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Макыл авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре текстын яңа редакциядә расларга (2нче кушымта)
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Югары Ослан муниципаль районы Советының икътисади үсеш, экология, табигый ресурслар һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны йөкләргә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М.Г. Зиатдинов

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Макыл авыл жирлегенең
Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр һәм өстәмәләр

1. Кагыйдэләрнең 1 статьясындагы 10 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«төзүче - үзенә караган жир кишәрлегендә яки башка хокук иясенең жир кишәрлегендә (дәүләт (муниципаль) милкендәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), "Росатом" атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, "Роскосмос" космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе, бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары яки жирле үзидарә органнары Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән очракларда аңа тапшырылган, килешүләр нигезендә, "Өлешләр төзүдә катнашучы гражданның хокукларын яклау буенча халык-хокукый компания турында" 2017 елның 29 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 13_3 статьясы нигезендә һәм төзүчеләрнең бөлгенлеге (бөлгенлеккә төшүе) һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында" килешүләр нигезендә төзүченең үз функцияләрен төзүчегә тапшыру) капитал төзелеш объектларын төзүне, үзгәртеп коруны, капитал ремонтлауны, сүтүне, шулай ук инженерлык эзләнүләрен башкаруны, аларны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонт өчен проект документларын эзерләүне тәмин итүче физик яки юридик зат. Төзүче шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарда каралган үз функцияләрен, техник заказчыга тапшырырга хокуклы»;

2. Кагыйдэләрнең 14 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Статья 14. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү

1. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турында гаризаны комиссиягә жиберә. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турында гариза, таләпләр нигезендә, электрон имза белән имзаланган электрон документ формасында "Электрон имза турында" 2011 елның 6 апрелдәге 63-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә жиберелергә мөмкин.

2. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турындагы карар проекты жәмәгать фикер алышуларында яки Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткөрелә торган гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалану төре әйләнә - тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычына дучар булган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокуклары ияләре катнашында үткөрелә.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы, әлеге рөхсәт сорала торган жир кишәрлеге белән уртак чикләре булган жир кишәрлегенә ия булган, капитал төзелеш объектлары хокукына ия булучыларга һәм капитал төзелеш объектының бер өлеше булган биналарга ия булучыларга карата әлеге

рөхсәт соратып алына торган, аңа карата әлеге рөхсәт сорала торган жир кишәрлегендә урнашкан капиталъ төзелеш объектлары хокукына ия булучыларга карата шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү турында хәбәр жиберә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турындагы гаризасы кергән көннән алып жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

7. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылганчы аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү вакыты муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да артмаска тиеш.

8. Шартлы рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә комиссия шартлы рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны жирле хакимият башлыгына жиберә.

9. Күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә Башкарма комитет житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән өч көн эчендә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар "Интернет" челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

10. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

11. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына, ижтимагый фикер алышулар уздырылганнан соң яисә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң, мондый затка файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

12. Физик яки юридик зат шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы»;

3. Кагыйдәләрнең 15 статьясындагы 1 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында кирәк булса, жир кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларынан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы»;

4. Кагыйдәләрнең 16 статьясындагы 1 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында Югары Ослан муниципаль районы Советы карары проекты, территорияне планлаштыру документлары составында әзерләнгән территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне

ызанлау проектлары, рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында карар проекты мондый рөхсәт бирү турында гариза кәргән кәңәш алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында, Югары Ослан муниципаль районы Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгәт фидер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш»;

5. Кагыйдәләрнең 25 статьясындагы 2 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Төзелешкә рөхсәт бирү түбәндәге очрақларда таләп ителми:

1) эшқуарлык эшчәнлеген гәмәлгә ашыруга бәйлә булмаган максатлар өчен физик затка бирелгән жир кишәрлегендә гараж төзү, реконструкцияләү, бакчачылык һәм яшелчәчәлек өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән торақ йортның бакча жир кишәрлегендә, бакча йорты, хужалық корылмаларында төзү, реконструкцияләү;

1.1) индивидуаль торақ төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү;

2) капитал төзелеш объектлары булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү;

3) жир кишәрлегендә ярдәмчә файдаланудагы корылмалар һәм корылмалар төзү;

4) капитал төзелеш объектларын һәм (яисә) аларның өлешләрен үзгәртү, әгәр мондый үзгәрешләр аларның ышанычлылығына һәм куркынычсызлығына конструктив һәм башка характеристикаларга кагылмаса һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән реконструкциянең иң чик параметрларыннан артмаса;

4.1) капитал төзелеш объектларын капитал ремонтлау;

4.2) файдалы казылма ятмаларын эшкәртүнең техник проекты яки жир асты байлықлары участокларыннан файдалану белән бәйлә эшләрне башқару өчен жир асты байлықлары турындагы Россия Федерациясә законнары нигезендә әзерләнгән, килештерелгән һәм расланган бораулау скважиналарын төзү, реконструкцияләү;

4.3) чит илләрдә Россия Федерациясә илчәлекләрен, консуллықларын һәм вәкилләкләрен төзү, реконструкцияләү;

4.4) 0,6 мегапаскальгә кадәр басым астында табигый газны транспортлау өчен билгеләнгән объектларны төзү, реконструкцияләү;

4.5) элемент чараларын урнаштыру өчен билгеләнгән 50 метр биеклектәге антенна терәкләр (мачта һәм башнялар) урнаштыру;

5) башка очрақларда, әгәр Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы, Россия Федерациясә Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары, шәһәр төзелеш эшчәнлегә турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә төзелешкә рөхсәт алу таләп ителми»;

6. Кагыйдәләрнең 26 статьясындагы 1 пунктының икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 48 статьясындагы 3 өлеш нигезендә индивидуаль торақ төзелеш объекттын, бакча йортын төзегәндә, реконструкцияләгәндә проект документациясен әзерләү таләп ителми. Төзүчә үз инициативасы белән шәхси торақ төзелеш объекттына, бакча йортына карата проект документациясен әзерләүне тәэмин итәргә хокукы»;

7. Кагыйдәләрнең 26 статьясындагы 1 пунктының дүртенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Капитал төзелеш объектларының инженер-техник тәэмин итү чәлтәрләренә максимал йөкләнешен, аларны тоташтыру (технологик тоташтыру) сроқларын һәм техник шартларның гәмәлдә булу сроқын күз алдында тота торган техник шартлар,

шулай ук мондый тоташтыру (технологик тоташтыру) өчен түләү турында мәгълүмат, федераль башкарма хакимият органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, жир кишәрлекләренең хокук ияләре, проект документациясен эзерләүне тәмин итүче затлар яисә, әгәр Россия Федерациясендә газ белән тәмин итү турындагы законнарда башкасы каралмаган булса, территорияне комплекслы үстерү турындагы шартнамәләр төзелгән затлар гарызнамәләре буенча жиде эш көне эчендә түләмичә бирелә»;

8. Кагыйдәләрнең 26 статьясындагы 8 пунктының дүртенче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«8. Төзелешкә рөхсәт алу өчен проект документларының составы, рәсмиләштерү һәм бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм аның нигезендә башка норматив хокукий актлар белән билгеләнә.

Капиталь төзелеш объектларының проект документлары составына түбәндәге бүлекләр кертелә:

1) капитал төзелеш объектларын архитектура-төзелеш проектлау, төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, шул исәптән инженер-техник тәминат челтәрләренә тоташтыру (технологик тоташтыру) өчен техник шартлар белән һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә экспертиза үткәргәндә, Проект документларына инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә уңай экспертиза баяләмәсе реквизитлары белән проект документларына экспертиза үткәргәнчегә кадәр, баштагы белешмәләр белән аңлатма язуы;

2) жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планында күрсәтелгән мәгълүмат нигезендә башкарылган жир участогын планлаштыру схемасы, ә линияле объектларга карата проект документациясен эзерләгән очракта, территорияне планлаштыру проекты нигезендә башкарылган проект (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш);

3) архитектура, функциональ-технологик, конструктив, инженер-техник чишелешләр һәм (яки) чараларны үз эченә алган бүлекләр:

а) техник регламентларның, шул исәптән механик, янғын һәм башка куркынычсызлык таләпләренең, энергетик нәтижәлелек таләпләренең, биналарның, корылмаларның, төзелешләрнең кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу жайланмалары белән (шул исәптән аларның составына керүче челтәрләргә һәм инженер-техник тәмин итү системаларына) тәмин ителеше таләпләренең, капитал төзелеш объектына инвалидларның керә алуын тәмин итүгә карата таләпләрнең (сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял итү объектларына карата проект документациясен эзерләү очрагында), капитал төзелеш, социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге башка объектлар, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектлары, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектлар, торак фонды объектлары;

б) әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә санитар-эпидемиологик таләпләр, Атом энергиясеннән куркынычсыз файдалануга карата таләпләр, Сәнәгать куркынычсызлыгы таләпләре, электр энергетикасы системаларының һәм электр энергетикасы объектларының ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын тәмин итүгә карата таләпләр, объектларның террорчылыкка каршы якланышы таләпләре;

в) биналарны һәм корылмаларны проектлау, төзү, монтажлау, көйләү, эксплуатацияләү процессларына карата таләпләр;

г) капитал төзелеш объектларын инженер-техник тәмин итү челтәрләренә тоташтыруның (технологик тоташтыру) техник шартлары таләпләре;

4) капитал төзелеш объектларын төзүне оештыру проекты;

5) капиталъ төзелеш объектларын куркынычсыз эксплуатацияләүне тээмин итүгә карата таләпләр;

6) мондый объектның имин эксплуатацияләнүен тээмин итү өчен кирәкле капиталъ төзелеш объекттын капиталъ ремонтлау буенча эшләрне башкаруның норматив вакыты турында белешмәләр, шулай ук күпфатирлы йортны төзү, реконструкцияләү өчен проект документларын эзерләү очрагында күрсәтелгән эшләрнең күләме һәм составы турында белешмәләр.

Төзүче яисә техник заказчы инициативасы буенча проект документациясен эзерләү капиталъ төзелеш объектларын төзүнең, үзгәртеп коруның аерым этапларына карата гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Проект документларына һәм Дәүләт төзелешен күзөтү органнарына тапшырыла торган проект документларының составы һәм бүлекләренәң эчтәлегенә карата таләпләр Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә һәм капиталъ төзелеш объектларының төрле төрләренә (шул исәптән линияле объектларга), шулай ук капиталъ төзелеш объектларының билгеләнешенә, эш төрләренә (төзелеш, реконструкция, капиталъ төзелеш объектларын төзү, капиталъ ремонтлау), Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы таләпләренә туры китереп, эшләрне финанслау һәм төзелеш, реконструкциянең аерым этапларын бүлеп бирү аларның эчтәлегенә карап дифференциаләнә.

Атом энергиясеннән файдалану объектларының (шул исәптән атом-төш жайланмаларыннан, атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларыннан, радиоактив калдыкларны саклау пунктларыннан), аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы, уникаль объектлардан, оборона һәм куркынычсызлык объектларыннан, шулай ук гражданныр оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар, терроризмга каршы чаралар исемлегеннән торырга тиеш»;

9. Кагыйдәләренәң 27 статьясындагы 4 пунктның дүртенче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«4. Инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә экспертиза нәтижәсе-инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң техник регламентлар таләпләренә туры килүе (уңай бәяләмә) яки туры килмәве (тискәре бәяләмә) турында бәяләмә. Проект документларына экспертиза нәтижәләре булып бәяләмә тора:

1) проект документларының инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә, проекткага биремгә, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 49 статьясындагы 5 өлешенәң 1 пунктнда каралган таләпләргә туры килүе (уңай бәяләмә) яисә туры килмәве (тискәре бәяләмә) турында (Россия Федерациясә шәһәр төзелеш кодексының 49 статьясындагы 3_3 статьясындагы 1 пункты нигезендә проект документларына экспертиза үткөрү очракларыннан тыш);

2) Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 8_3 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән очракларда капиталъ төзелеш объектлары төзелешә смета бәясен дәрәс (уңай бәяләмәгә) яисә дәрәс булмау (тискәре бәяләмә) билгеләү турында.

Экспертизаның тискәре бәяләмәсә төзүче яисә техник заказчы тарафыннан суд тәртибендә бәхәслә дип игълан ителәргә мөмкин. Төзүче яки техник заказчы, аларга кирәкле үзгәрешләр керткәннән соң, кабат проект документациясен һәм (яки) инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң экспертизага жиберәргә хокуклы.

Проект документларына һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң дәүләт экспертизасы, Проект документларына дәүләти булмаган экспертиза һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренәң дәүләт экспертизасы оештыру һәм үткөрү тәртибе, шул исәптән проект документларына уңай экспертиза алганнан соң, проект

документларына дәүләт экспертизасы һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә дәүләт экспертизасы үткәргән өчен түләү күләме, әлеге түләүне алу тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Проект документларына экспертиза һәм (яки) инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә экспертиза бәяләмәсе белән килешмәгән очракта, төзүче, техник заказчы яки аларның вәкиле мондый бәяләмә расланганнан соң өч ел эчендә, әлеге федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, төзелеш, архитектура, шәһәр төзелеше өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан төзелгән эксперт комиссиясенә шикаять бирергә хокуклы. Мондый эксперт комиссиясенә дәүләт экспертизасы яисә дәүләти булмаган экспертиза бәяләмәсен раслау турындагы карары Проект документларына тиешле экспертиза һәм (яки) инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә тиешле экспертиза үткәргән орган яки оешма өчен мәжбүри булып тора»;

10. Кагыйдәләренең 27 статьясындагы 5 пунктының дүртенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Төзүче проект документациясен раслый һәм төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза жиһәрә, аңа түбәндәге документлар теркәлә:

1) Жир кишәрлегенә хокукий документлар, шул исәптән сервитут билгеләү турында килешү, гавами сервитут билгеләү турында карар, шулай ук күрсәтелгән жир кишәрлеге төзелгән һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 57.3 статьясындагы 1 өлешендә каралган очракта жир кишәрлеген яисә жир кишәрлекләрен кадастр планында урнаштыру схемасы;

2) Төзелешкә рөхсәт алу өчен гариза биргән көннән өч елдан да иртәрәк бирелмәгән жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы, яисә линияле объект төзелешенә рөхсәт бирелгән көннән алып өч елдан да соңга калмыйча, территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межаллау проекты реквизитлары (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен документлар эзерләү таләп ителми торган очрактан тыш), аны урнаштыру өчен жир участогы төзү таләп ителми торган линияле объект төзелешенә рөхсәт биргән очракта территорияне планлаштыру проекты реквизитлары;

3) инженерлык эзләнүләре нәтижәләре һәм расланган проект документларындагы түбәндәге материаллар:

а) аңлатма язуы;

б) жир участогының шәһәр төзелеше планында күрсәтелгән мөһлүмат нигезендә башкарылган жир участогын планлаштыру схемасы, ө линияле объектларга карата проект документациясен эзерләгән очракта, территорияне планлаштыру проекты нигезендә башкарылган проект (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителми торган очрактан тыш);

в) архитектура һәм конструктив карарлар, шулай ук инвалидларның капитал төзелеш объектына керүен тәэмин итүгә юнәлдерелгән карарлар һәм чаралар (Сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге башка объектларга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектларына, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектларга, торақ фонды объектларына карата проект документациясен эзерләү очрагында);

г) капитал төзелеш объектын төзүне оештыру проекты (капитал төзелеш объектларын, аларның өлешләрен сүтү, капитал төзелеш объектларын, аларның

өлешлөрөн тәзү, башка капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен кирәк булган очракта);

4) проект документларына (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 5 өлешенә 1 пунктнда күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәү өлешендә) аның нигезендә капиталъ төзелеш объектн тәзү, үзгәртеп кору гамәлгә ашырыла торган уңай экспертиза бәяләмәсе;

4_1) Проект документларына кертелә торган үзгәрешләрнең Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 3_8 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә туры килүен раслау;

4_2) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 3_9 статьясындагы 3_9 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә туры килүен раслау, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 3_9 өлешендә проект документларына үзгәрешләр кертү очрагында, башкарма хакимият органы яисә проект документларына экспертиза үткәргән оешма тарафыннан бирелгән таләпләргә туры килүен раслау;

5) рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрларынан кире кагуга рәхсәт (әгәр төзүчегә мондый рәхсәт Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы нигезендә бирелгән булса);

6) мондый объектны реконструкцияләгән очракта, күпфатирлы йортны үзгәртеп кору очрактарынан тыш, капиталъ төзелеш объектның барлык хокук ияләренә ризалыгы;

6_1) дәүләт хакимияте органы (дәүләт органы), "Росатом" атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, "Роскосмос" космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе, дәүләт бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы яки жирле үзидарә органы булган дәүләт (муниципаль) заказчысы булган, дәүләт (муниципаль) милкенә капиталъ төзелеш объектнда (аның хокукына ия дәүләт (муниципаль) унитар предприятиесе булган дәүләт (муниципаль) милкендәге капиталъ төзелеш объектнда реконструкция үткәрелгән очракта, күрсәтелгән органга карата гамәлгә куючы яисә мөлкәт милекчесенә функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра торган дәүләт (муниципаль) бюджет яисә автоном учреждение) мондый реконструкция үткөрү турында килешү, шул исәптән реконструкцияне гамәлгә ашырганда күрсәтелгән объектка китерелгән зыянны каплау шартларын һәм тәртибен билгели торган килешү;

6_2) күпфатирлы йортта биналарның һәм машина-уриннарның милекчеләренә гомуми жылышы карары, күпфатирлы йортны үзгәртеп корганда, торак законнары нигезендә кабул ителгән яисә, әгәр мондый реконструкция нәтижәсендә күпфатирлы йортта гомуми милек күләме киметелсә, күпфатирлы йортта биналарның һәм машина-уриннарның барлык милекчеләренә ризалыгы;

7) проект документларына дәүләти булмаган экспертиза бәяләмәсен биргән юридик затны аккредитацияләү турындагы таныклык күчәрмәсе, проект документларына дәүләти булмаган экспертиза бәяләмәсе бирелгән очракта, проект документларына уңай бәяләмәне биргән юридик затны аккредитацияләү турындагы таныклык күчәрмәсе;

8) мәдәни мирас объектларын саклау буенча эшләр башкарганда мондый объектның конструктив һәм башка ышанычлылык характеристикалары һәм куркынычсызлыгы характеристикасы кагылса, мәдәни мирас объектлары турында Россия Федерациясе законнарында каралган документлар;

9) капиталъ төзелеш объект төзелгән очракта, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаны билгеләү яки үзгәртү турында карар күчәрмәсе, аның Россия Федерациясе законнары нигезендә, территориядән файдалануның

махсус шартлары булган зона билгеләнергә тиеш, яисә капитал төзелеш объектын үзгәртеп корган очракта, аның нәтижәсендә реконструкцияләнгән объектка карата территориядән файдалануның аерым шартлары булган зона билгеләнергә тиеш яисә элегрәк билгеләнгән территориядән файдалану шартлары булган зона үзгәргә тиеш;

10) капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләүне җирле үзидарә органы тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул ителгән территория чикләрендә гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта, территорияне үстерү турында шартнамә күчәрмәсе»;

11. Кагыйдәләрнең 27 статьясындагы 8 пунктының өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- проект документларының шәһәр төзелеш планын төзүгә рәхсәт бирелгән вакытка билгеләнгән капитал төзелеш объектын төзүгә, реконструкцияләүгә карата, яки линияле объектны төзүгә рәхсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межаллау проекты таләпләренә (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш), таләпләргә туры килү-килмәүне тикшерү үткәрә, линияле объект төзелешенә рәхсәт бирелгән очракта, шулай ук капитал төзелеш объектын рәхсәт ителгән җир кишәрлегеннән файдалану һәм Россия Федерациясенең Җир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә урнаштыру мөмкинлегенә булган очракта, территорияне планлаштыру проекты белән билгеләнә. Рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең иң чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирелгән очракта, проект документларының рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәттә билгеләнгән таләпләргә туры килүе тикшерелә»;

12. Кагыйдәләрнең 28 статьясындагы 5 пунктында «Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә» сүзләрен «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә» сүзләренә алмаштырырга»;

13. Кагыйдәләрнең 28 статьясындагы 10 пунктының беренче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Дәүләт төзелеш күзәтчеләге әлеге статьяның 9 өлешендә күрсәтелгән объектларга карата гамәлгә ашырыла. Дәүләт төзелеш күзәтү предметы булып, капитал төзелеш объектын төзегәндә, үзгәртеп корганда эшләрнең һәм кулланыла торган төзелеш материалларының, шулай ук мондый эшләрнең нәтижәләренең проект документларының таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижәләлеге таләпләренә (энергетика нәтижәләлеге таләпләре кагылмый торган капитал төзелеш объектларының тыш) һәм капитал төзелеш объектын кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу җайланмалары белән тәэмин ителеш таләпләренә туры килүен тикшерү тора»;

14. Кагыйдәләрнең 29 статьясындагы 4 пунктында «ун көн» сүзләрен «биш эш көне» сүзләренә алмаштырырга;

15. Кагыйдәләрнең 29 статьясындагы 5 пункты түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

- әлеге статьяның 3 пунктында күрсәтелгән документларның булмавы;

- капитал төзелеш объектын шәһәр төзелеш планын төзүгә, реконструкцияләүгә рәхсәт бирелгән вакытка яисә линияле объектны төзү, үзгәртеп кору, капитал ремонтлау өчен рәхсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру

проекты һәм территорияне межаллау проекты таләпләренә (линияле объектны төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү таләп ителми торган очраклардан тыш), капитал төзелеш объектынның шәһәр төзелеш планын төзү, реконструкцияләүгә рәхсәт бирелгән вакытка билгеләнгән таләпләргә туры килмәве, билгеләнгән планлаштыру проекты белән, урнаштыру өчен жир кишәрлегә төзү таләп ителми торган линияле объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирелгән очракта, территорияне планлаштыру проекты белән билгеләнгән;

- капитал төзелеш объектынның төзелеш өчен рәхсәттә билгеләнгән таләпләргә туры килмәве, капитал төзелеш объектынның мәйданын Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә үзгәртү очраklarыннан тыш;

- төзелгән, үзгәртеп корылган капитал төзелеш объектынның параметрларына, капитал төзелеш объектынның мәйданын үзгәртү очраklarыннан тыш, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә, проект документларына туры килмәү;

- капитал төзелеш объектынның жир кишәрлегеннән файдалануга рәхсәт ителгән һәм (яки) Россия Федерациясенәң Жир һәм башка законнары нигезендә объектны файдалануга тапшыруга рәхсәт бирелгән көнгә билгеләнгән чикләүләргә туры килмәве, бу чикләүләр, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында каралган очраklarда кабул ителгән территорияне файдалануның махсус шартлары булган зонаны билгеләү яки үзгәртү турында карарда каралган очраklarдан тыш, һәм төзелә, реконструкцияләнә торган капитал төзелеш объекты, территорияне файдалануның аерым шартлары булган зона билгеләнгән яки үзгәртелгән, аны урнаштыру белән бәйлә рәвештә, файдалануга кертелмәгән»;

16. Кагыйдәләренәң 30 статьясындагы 2 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әлегә кагыйдәләргә үзгәрешләр проектын эзерләү турындагы карар Башкарма комитет житәкчесә тарафыннан карар рәвешендә кабул ителә.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне жирле администрация Башлыгы тарафыннан карау өчен нигез булып тора:

1) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң жирлекнең генераль планына, шәһәр округының Генераль планына, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасына туры килмәве, мондый генераль планнарға яки муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килү;

11) Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән срукта үтәү өчен Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләтлә федераль башкарма хакимият органыннан шәһәр яны территориясендә жирдән файдалану һәм жирлекне, шәһәр округын, авылара территорияне төзү кагыйдәләрендә рәхсәт ителгән, шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләүләрен бетерү турында күрсәтмәләр, Россия Федерациясә законнары белән билгеләнгән срукларда үтәү өчен Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләтлә федераль башкарма хакимият органыннан килү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

2) Территориаль зоналар чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелешә регламентларын үзгәртү турында тәкдимнәр керү;

3) шәһәр төзелешә зоналаштыру картасында күрсәтелгән, әлегә зоналарның, территорияләренәң урнашу урыннары тасвирламасының күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган шәһәр төзелешә зоналары картасында күрсәтелгән территорияләреннән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләренәң урнашу урыны

турындагы белешмеләрнең шәһәр төзелеше зоналары картасында күрсәтелгән мәгълүматлар туры килмәве;

4) шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән чикләүләр һәм капитал төзелеш объектларының территорияләрен, федераль, төбәк һәм җирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләрен файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан, күчәмсез милек объектларының мондый зоналар, территорияләр чикләрендә кулланылышы чикләренә туры килмәве;

5) территориядән файдалануның аерым шартлары булган зонаның яшәешен үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты, федераль әһәмияттәге тарихи җирлек территориясе, төбәк әһәмиятендәге тарихи җирлек территориясе чикләрен билгеләү, үзгәртү;

6) территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул итү»;

17. Кагыйдәләрнең 30 статьясындагы 3 пунктына түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

« - территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте кабул иткән карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы яисә Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән карарларны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат;

- территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул иткән Татарстан Республикасы тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе субъекты тарафыннан кабул ителгән территорияләрен комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат яисә территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында Карар кабул ителгән Татарстан Республикасы дөүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, җирле үзидарә органы;

18. Кагыйдәләрнең 30 статьясындагы 6 пунктында «уыз көн» сүзләрен «егерме биш көн» сүзләренә алмаштырырга;

19. Кагыйдәләрнең 30 статьясындагы 8 пунктына түбәндәге эчтәлекле сүзләр өстәргә: «күчәмсез милекнең Бердәм дөүләт реестры мәгълүматлары, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итү буенча дөүләт мәгълүмат системаларында булган белешмеләр, документлар һәм материаллар»;

20. Кагыйдәләрнең 30 статьясындагы 10 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы Башкарма комитеттан Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын алганда, мондый проект буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткөрү турында, мондый проектны алган көннән алып ун көннән дә соңга калмыйча, карар кабул итә, шулай ук, әгәр ул шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарда һәм аның нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукый актларында каралган булса, проектның юнәлеше турында карар кабул итә;

21. Кагыйдәләрнең 32 статьясындагы 2 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Территориаль зоналар чикләре һәр җир кишәрлегенә бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре җир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган җир кишәрлегеннән тыш».

22. Бүлек Ж-1. Шәхси торак төзелеше зонасы Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең 9 бүлегенең 25 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның рәхсәт ителгән иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре коды *	Рәхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биекlege-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биекlege-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биекlege-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биекlege-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча

					биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
2.7.1	Гараж билгеләнешендәге объектлар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфирлы торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м.; максималъ күләмдә – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 4 (мансардны да кертеп); Төп корылманың иң чик биеклеге-15 м; Койманың максималъ биеклеге-1 м.	билгеләнми	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклеге-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималъ биеклеге-2,0 м.	билгеләнми	урам-юл челтәренә чыга торган җир кишәрлегенә яклары өчен-3 м; җир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның

					урнашуу рөхсәт ителә.
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуу рөхсәт ителә.
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
13.1	Яшелчәчелек алып бару	минималь – 600 кв. м.; максималь – билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	80%	Барлыкка килгән төзелеш шартларында кызыл линия буенча биналар, корылмалар һәм корылмаларның чигенүне яисә урнашуын киметү 5 м. рөхсәт ителә.

* РФ Икътисадый үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

Башка таләпләр:

Минималь ара:

торақ биналарның озын яклары арасында 2 – 3 кат биеклегә: 15 метрдан да ким булмаган;

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м.дан да ким булмаган биеклектә;

5-8 каттагы торақ биналарның озын яклары арасында: 25 метрдан да ким булмаган;

балалар уеннары өчен мәйданнан торақ биналарга кадәр – 12 м;

өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;

автомобильләр кую өчен мәйданчыклардан – 10 м;
спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданнан 10нан 40 м.га кадәр;
хужалык максатлары өчен мәйданнан - 20 м;

калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан торак йортлар, балалар учреждениеләре, яшелләнделерелгән мәйданчыклар чикләренә кадәр-50 м.дан да ким түгел, ә 100 м.дан да артык түгел.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан да урнашырга рөхсәт ителми.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Югары Ослан муниципаль районы
Советының 2021нче елның 26нчы
июленнән 12-149нчы номерлы
карарына

2нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МАКЫЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ һӘМ
ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӘРЕ

ЭЧТӨЛӨК

Кереш

19

Шөһөр төзелешен зоналаштыру нигезендө жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тартибе 19

Бүлек 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӨЛӨР 19

Статья 1. Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр 19

Статья 2. Кертү нигезләре, билгеләү һәм кагыйдәләр составы 22

Статья 3. Шөһөр төзелешен жайга салу линияләре 24

Статья 4. Шөһөр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану 24

5 Статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турындагы мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы

Статья 6. Кагыйдә бозган өчен җаваплылык 27

Бүлек 2. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ БУЕНЧА БАРЛЫККА КИЛГӘН МӨНӘСӘБӘТЛӨРДӨ КАТНАШУЧЫЛАР 27

7 Статья. Шөһөр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары һәм объектлары 27

Статья 8. Югары Ослан муниципаль районы «Макыл авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Советының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләре 28

9 Статья. «Макыл авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Башкарма комитеты вәкаләтләре 28

10 Статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча Комиссия 29

Бүлек 3. КАГЫЙДӘЛӨР ГАМӨЛГӨ КЕРГӨНЧЕ БАРЛЫККА КИЛГӘН КҮЧЕМСЕЗ МИЛЕКТӨН ФАЙДАЛАНУ ХОКУКЛАРЫ 30

11 Статья. Элек барлыкка килгән хокукларга караган гомуми нигезләмәләр 30

12 Статья. Кагыйдәләргә туры килми торган күчемсез милек объектларын куллану һәм төзелеш үзгәрешләре 31

Бүлек 4. ЖИР УЧАСТОГЫН ЯКИ КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЭШ ОБЪЕКТЫН ШАРТЛЫ РӘВЕШТӨ РӨХСӨТ ИТЕЛГӘН ФАЙДАЛАНУГА РӨХСӨТ. КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЭШ ОБЪЕКТЛАРЫН ТӨЗҮНӨҢ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӨҮНӨҢ ИҢ ЧИК ПАРАМЕТРЛАРЫННАН КИРЕ КАГУГА РӨХСӨТ

13. Капиталь төзелеш объектлары һәм жир участкаларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тартибе 31

14 Статья. Жир участогын яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештө рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү хата! Салу билгеләнмәгән.

16. Халык тыңлауларын үткөрү 34

Бүлек 5. ТӨЗЕЛЭШ ӨЧЕН КЫЗЫКСЫНГАН ЗАТЛАРГА БИРҮ МАКСАТЫННАН ЖИР КИШӨРЛЕКЛӨРЕН ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕ ЯГЫННАН ӨЗЕРЛӨҮ. ДӨҮЛӨТ ЯКИ

МУНИЦИПАЛЬ ЖИР СОСТАВЫННАН ФОРМАЛАШКАН ЖИР КИШӨРЛЕКЛӨРӨН БИРҮ ТӨРТИБЕ ТУРЫНДА ГОМУМИ НИГЕЗЛӨМӨЛӨР 34

17 Статья. Кызыксынган затларга төзелеш өчен 34 жир кишөрлеге биру максатларында жир кишөрлеклөрөн шөһәр төзелеше өчен эзерләү

18. Дәүләт яки муниципаль жир составыннан формалашкан жир кишөрлеклөрөн биру принциплары 36

19 Статья. Жир кишөрлекләре биру үзенчәлекләре 36

20 Статья. Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишөрлеклөрөн резервлау 37

Бүлек 6. ХАЛЫК АЛДЫНДА КУЛЛАНУ ЖИРЛӨРӨНӨҢ ЧИКЛӨРӨН БИЛГЕЛӨҮ, ҮЗГӘРТҮ, ФИКСАЦИЯЛӨҮ, АЛАРНЫ КУЛЛАНУ 38

21 Статья. Халык алдында файдалану жирләре турында Гомуми нигезлөмөлөр 38

22 Статья. Халык алдында куллану жирләренөң чикләрен билгеләү һәм үзгәртү 39

23 Статья. Халык алдында файдалану жирләренөң чикләрен теркәү

24 Статья. Шөһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми кулланылыштагы территорияләрдән һәм жир кишөрлеклөрөннән файдалану

Бүлек 7. ТӨЗЕЛӨШ ҮЗГӨРӨШЛӨР КҮЧӨМСӨЗ МИЛЕК 40

25 Статья. Хокук төзелеш үзгәрешләр күчөмсөз милек һәм нигез өчен аны тормышка ашыру. Төрлөрө төзелеш үзгәрешләр күчөмсөз милек 40

26 Статья. Проект документациясен эзерләү 41

27 Статья. Төзелеш өчен рөхсәт биру 45

28 Статья. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт 50

29 Статья. Объектны кабул итү һәм объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт биру 53

Бүлек 8. ЙОМГАКЛАУ НИГЕЗЛӨМӨЛӨРӨ 55

30 Статья. Әлеге кагыйдөлөргә үзгәрешләр кертү төртибе 55

31 Статья. Кагыйдөлөрне гамәлгә кертү турында 59

II ӨЛӨШ. ШӨҺӨР ТӨЗӨЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР КАРТАСЫ 59

Бүлек 9. ШӨҺӨР ТӨЗӨЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ 59

32 Статья. Югары Ослан муниципаль районының «Макыл авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенөң шөһәр төзелеше зоналашуы картасы

34 Статья. Мөдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чиклөлөр зоналары картасы

III ӨЛӨШ. ШӨҺӨР ТӨЗӨЛӨШӨ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ 61

Бүлек 11. РӨХСӨТ ИТЕЛГӨН КҮЧӨМСӨЗ МИЛЕКНЕ КУЛЛАНУ ТӨРЛӨРӨ ҺӘМ ПАРАМЕТРЛАРЫ ӨЛӨШӨНДӨ ШӨҺӨР ТӨЗӨЛӨШӨ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ 62

35 Статья. Шөһөр төзелешен зоналаштыру картасында билгелэнгән территорияль зоналар төрлөрө 62

Бүлек 12. ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ
БУЛГАН ЗОНАЛАРДА БИЛГЕЛӘНГӘН КҮЧЕМСЕЗ МИЛЕКНЕ КУЛЛАНУНЫ ЧИКЛӘУ
ӨЛЕШЕНДӨ ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ 71

36 Статья. Санитар-экологик һәм табигый шартлар буенча чикләүләр гамәлдә булу зоналарында билгелэнгән күчемсез мөлкәттән файдалану чикләүләрен тасвирлау 71

37 Статья. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгелэнгән күчемсез милекне куллану чикләүләрен тасвирлау

38 Статья. Ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары 80

Бүлек 13. ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ ТАРАФЫННАН КАГЫЛМЫЙ
ТОРГАН ТӨП ЖИРЛӘРНЕ БИЛГЕЛӘУ, АЛАРГА ҚАРАТА ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЕШЕ
РЕГЛАМЕНТЛАРЫ БИЛГЕЛӘНМИ.

39 Статья. Шөһөр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы төп территорияләрне һәм жирләрне билгеләү 81

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Макыл авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба-Кагыйдәләр) – анда территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе билгеләнгән жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән раслана торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләрен исәпкә алып әзерләнде:

- Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;
- Россия Федерациясе Жир кодексы, 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ;
- Россия Федерациясе Урман кодексы 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;
- Россия Федерациясе Су кодексы 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;
- РФ Хөкүмәтенең «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү турында» 2006 елның 9 июнендәге 363 номерлы карары;
- «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 25.12.2010 № 98-ТРЗ Татарстан Республикасы законы.

Кагыйдәләрне әзерләгәндә шулай ук Югары Ослан муниципаль районы һәм «Макыл авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгели торган башка документлар нигезләмәләре дә исәпкә алына.

I ӨЛӨШ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨНӨ ҮЗГӨРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ

I. БҮЛЕК Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Бу өлөштә кулланыла торган төп төшенчәләр

Жир кишәрлегеннән яки капиталъ төзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану төре-жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир участкаларыннан һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рәвештә рөхсәт ителгән, ярдәмчә төрләрән үз эченә ала һәм жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дөүләт сәясәтен эшлөү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир участкаларыннан һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдаланырга рөхсәт ителгән өстәмә төрләр – жир участкаларын һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләрәнә карата бары тик өстәмә буларак кына рөхсәт ителә торган төрләр.

Шәһәр төзелешә зоналаштыру - территориаль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелешә регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр төзелешә регламенты – тиешле территориаль зона чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре, шул исәптән жир кишәрлекләре өслеге өстендә урнашкан һәм аларны төзү һәм алга таба капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләгәндә файдаланыла торган жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме, капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең, жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләүнең чик параметрлары, шулай ук территориянең комплекслы һәм тотрыклы үсешә буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылган территорияләргә карата, тиешле коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура күрсәтелгән объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсә күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү буенча Комиссия-законнар, муниципаль хокукый актлар нигезендә, кагыйдәләр эзерләүне, аларга үзгәрешләр кертүне, гавами тыңлаулар үткөрүне оештыру һәм Кагыйдәләрне эзерләү Комиссиясә турындагы Нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү өчен төзелә торган даими эшлөүчә коллегиаль орган.

Кызыл линияләр – гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен күрсәткән һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр;

Линия объектары – электр линияләре, элементә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Төзелешнең максималь проценты-жир кишәрлегенә бөтен мәйданына карата төзелеш алып барылырга мөмкин булган жир биләмәсенә суммар мәйданы нисбәтә (%).

Бина, төзелеш, корылманың жир кишәрлегә чигеннән минималь чигенү – жир участогы чигә белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталь төзелеш объектлары – биналар, төзелеш, корылмалар, төзелешләре тәмамланмаган объектлар, жир кишәрлеген (тундырылган, өслекле) яхшыртудан тыш, капитал булмаган төзелеш, корылмалар һәм башкалар.(алмаштыру, каплау һәм башкалар).

Капиталь булмаган корылмалар, төзелеш - жир белән ныклы элементдә булмаган һәм конструктив характеристикалары булган корылмалар, төзелешнең (шул исәптән киосклар, навеслар һәм башка шундый төзелеш, корылмалар) төп характеристикаларын үзгәртмичә һәм билгеләнешенә зур зыян китермичә, алга таба жыюны гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган корылмалар.

Капиталь төзелеш объектларының һәм жир участкаларынан рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре-әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шөһәр төзелеше регламентлары составында тиешле территориаль зоналарга карата булган объектларны күчерү нәтижәсендә рөхсәт ителгән жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану төрләре.

Шәхси торак төзелеше объекты - ул граждандар тарафыннан мондый бинада яшәүгә бәйлә көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану бүлмәләреннән тора һәм мөстәкыйль күчәмсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән.

Жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары хокукына ия булучылар – жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм арендаторлары, аларның вәкаләтле затлары.

Жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның рөхсәт ителгән иң чик параметрлары - жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме, шул исәптән аларның майданы; биналар, корылмалар, корылмалар төзү рөхсәт ителгән урыннарны билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенү; биналар, корылмалар, корылмалар төзү тыела; катларның иң чик саны яки биналарның, корылмаларның иң чик биекlege; шөһәр төзелеше регламентлары нигезендә тиешле территориаль зоналарга карата билгеләнә торган жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты.

Гавами сервитут-Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукий акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий акты, жирле үзидарә органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән жир кишәрлегеннән файдалану хокукы, аларга карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына.

Халык тыңлаулары, ижтимагый фикер алышулар – законнарда билгеләнгән очрактарда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары турында фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек халкының (жәмәгатьчелекнең) хокукларын гамәлгә ашыру формасы.

Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан кире кагуга рөхсәт – Россия Федерациясе Шөһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган документ, жир кишәрлегенә ия булучыга капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, шулай ук, тиешле территориаль зона өчен шөһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылып, капитал ремонт ясау хокукын бирә.

Жир участогыннан яисә капитал төзелеш объектыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт-Россия Федерациясе Шөһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләренә туры китереп бирелә торган документ, ул жир кишәрлекләренә, әлеге Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рөхсәт ителгән

территориаль зона өчен рөхсәт ителгән жир кишәрлегеннән, капиталъ төзелеш объектыннан файдалану төрен сайлау хокукын бирә.

Территориаль зоналар - жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар.

Гомуми файдалану территорияләре - чикләnmөгән затлар даирәсе (шул исәптән мәйданнар, урамнар, юллар, яр буйлары, гомуми кулланылыштагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар) чикләnmөгән территорияләрдән тоткарлыксыз файдалана.

Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре – эшчәнлекнең әлеге төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составында объектларны күчерү нәтижәсәндә рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алган очракта, тиешле территориаль зоналарга карата.

Статья 2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең хокукый статусы һәм составы

1. Муниципаль берәмлек жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре «Макыл авыл жирлеге» Югары Ослан Татарстан Республикасы муниципаль районы жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар белән («Техник жайга салу турында» 2002нче елның 27нче декабрәненнән 184 - Ф3 Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешәндә алар билгеләнгән тәртиптә-норматив техник документлар белән үз күченә кергәнчә);

Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары;

«Макыл авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең норматив хокукый актлары; Югары Ослан жирләрдән файдалану һәм төзелеш эшләрен жайга салу мәсьәләләре буенча муниципаль район советы утырышы.

3. Бу кагыйдәләр үз эченә ала:

Кереш;

I өлеш Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;

II өлеш. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы;

III өлеш. Шәһәр төзелеше регламентлары;

Кушымта.

4. Әлеге кагыйдәләр дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, «Макыл авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясәндә шәһәр төзелеше эшчәнлеген жайга салучы яки контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан үтәләргә тиеш.

Статья 3. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем өчен ачык булуы

1. Әлеге кагыйдәләр, алар составына керүчә барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен дә ачык булып тора.

2. Югары Ослан муниципаль районы жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итәләр:

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә һәм «Интернет» челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыру өчен әлеге кагыйдәләргә бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә;

«Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнар һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

территориаль планлаштыру Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә урнаштыру;

физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өземтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчermәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма запрос буенча бирелә.

Статья 4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үз көченә керүе

1. Әлеге кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә аларның рәсми басылып чыккан (халыкка житкерү) мизгеленнән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлешендә гамәлдә.

Статья 5. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык

1. Әлеге Кагыйдәләргә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны жайга салу турында нигезләмәләр.

Статья 6. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге жирле үзидарә органнары вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге уставы, Югары Ослан муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Югары Ослан муниципаль районы жирле үзидарә вәкилләкле органы (алга таба – район Советы) вәкаләтләренә керә:

жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен раслау, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) ;

жирлек, районның шәһәр төзелеше проектларының жирле нормативларын раслау.

3. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – район Башкарма комитеты) вәкаләтләренә керә:

территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләүне һәм раслауны тәмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш);

жирлекнең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын эзерләүне тәмин итү;

төзелешкә рәхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш);

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзүне, үзгәртеп коруны гамәлгә ашырганда (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш) хәбәрнамәләр жиберү;

Үз белдегең белән төзелгән корылманы сүтү яки аны рәхсәт ителгән төзелеш объектларын үзгәртеп кору, территорияне планлаштыру буенча документлар, капитал төзелеш объектларының Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән параметрларына мәжбүри таләпләр белән билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларына туры китерү турында Карар кабул итү, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган очрактарда үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтүне яисә аны билгеләнгән таләпләргә туры китерүне гамәлгә ашыру.

муниципаль ихтыяжлар өчен жирлек чикләрендә жирләрне резервлау һәм жир кишәрлекләрен алу;

жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру.

жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү;

капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларынан читләштерүгә рәхсәт бирү.

4. Жирлек Башкарма комитеты (алга таба – авыл жирлеге Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү турында йә рәхсәтсез корылманы жимерү яисә аны граждан законнарында каралган очрактарда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган очрактарда билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

Статья 7. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү буенча Комиссия (алга таба – Комиссия) Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе карары нигезендә Кагыйдәләр проектын эзерләүне оештыру, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, кагыйдәләрне тормышка ашыру максатыннан төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турында Нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне әзерләүне оештыру;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданныр һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү, жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү мәсьәләләре;

Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексъ нигезендә район Башкарма комитеты житәкчесенә иҗтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр әзерләү, рекомәндацияләр әзерләү һәм аларны район Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрү;

Комиссия турында Нигезләмә белән аңа йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары беркетмәгә кул куелганнан бирле үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне гамәлгә ашыру өчен рекомәндация булып тора.

5. Комиссия әшә турында мәгълүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык булып тора.

Статья 8. Элегрәк барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренәң гамәлдә булуы

1. Әлеге Кагыйдәләрне раслауга кадәр кабул ителгән жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир участогы яисә капиталъ төзелеш объектъ әлеге Кагыйдәләргә туры килмәсә:

рәхсәт ителгән куллану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә керми;

аларның күләме һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелешә регламентында билгеләнгән чик күрсәткечләргә туры килми.

3. Жир кишәрлекләре яки капиталъ төзелеш объектлары, рәхсәт ителгән файдалану төрләре, шәһәр төзелешә регламентына туры килми торган иң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелешә регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектларын куллану кешә гомере яки сәламәтлегә өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очрактардан тыш, аларны шәһәр төзелешә регламентына яраклаштыру срогын билгеләмичә файдаланылырга мөмкин.

4. Әгәр дә жир участокларын яки капиталъ төзелеш объектларын куллану, рәхсәт ителгән файдалану төрләре, шәһәр төзелешә регламентына туры килми торган иң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм чик параметрлары кешә гомере яки сәламәтлегә, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булса, федераль законнар нигезендә мондый жир участокларын һәм объектларны куллануга тыю йөкләнергә мөмкин.

5. Капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, рәхсәт ителгән куллану төрләре яисә шәһәр төзелешә регламентына туры килми торган чик параметрлар

мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына тиешле территорияль зонага туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Статья 9. Территорияль зоналар

1. Территорияль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:
жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территорияль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;
«Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларының функциональ зоналары һәм параметрлары;
территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалану;
төрле категорияләрдәге жирләрнең чикләрен үзгәртү планлаштырыла;
катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау;
мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектлары.
2. Территорияль зоналар чикләре түбәндәге очрақларда билгеләнә:
автомобиль юллары, урамнар, юллар;
кызыл линияләргә;
жир кишәрлекләре чикләре;
табигый объектларның табигый чикләре;
чикләре турында;
муниципаль берәмлек чикләре буйлап уза;
һәм башка чикләре.
3. Территорияль зоналарның чикләре, жир законнары нигезендә, территорияль зоналар чикләрен кисеп чыгарга мөмкин булган жир кишәрлегеннән тыш, һәр жир участогының бер Территорияль зонага керүе таләпләренә туры килергә тиеш.
4. Һәр территорияль зона өчен кагыйдәләр шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

Статья 10. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше Регламенты тарафыннан жир кишәрлекләренә хокукый режимы, жир кишәрлекләре өслеге астында булган һәм аларны төзү һәм алга таба капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган барлык жир кишәрлекләренә хокукый режимы билгеләнә.
2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәге исәпкә алып билгеләнә:
территорияль зона чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын фактта файдалану;
бер территорияль зона чикләрендә гамәлдәге һәм планлаштырыла торган жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын бер территорияль зона чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;
муниципаль берәмлекләрнең территорияль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;
мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча саклана торган табигый территорияләрен, башка табигый объектларын саклау таләпләре.
3. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы тиешле территорияль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына бертигез кагыла.

4. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы җир кишәрлекләренә кагылмый:

мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары булып торган һәм мәдәни мирас объектларын карап тоту, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру режимы турында карарлар мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линия объектлары урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яки) линия объектлары белән тәэмин ителгән;

файдалы казылма чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи җирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-сәламәтләндрү урыннары һәм курортлар җирләренә, территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәге җирләр өчен билгеләнми:

урман фонды җирләре;

өске сулар белән капланган җирләр;

запас җирләр;

аеруча саклаулы табигать территорияләре җирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары җирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составында авыл хужалыгы җирләре;

махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлгә кертелмәгән яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яки җирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Урман фонды җирләреннән, аеруча саклана торган табигать территорияләре чикләрендә урнашкан җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән файдалану урман хужалыгы регламенты, урман законнары, махсус сакланыла торган табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә аеруча саклана торган табигать территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

8. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр:

җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

җир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның рөхсәт ителгән иң чик параметрлары;

Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү;

территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлеге объектларның территориаль яктан халык өчен мөмкин

булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре, әгәр шәһәр төзелеш регламенты билгеләнә торган территорияль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла.

Статья 11. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә шәһәр төзелеш эшчәнлегенә башка мәсьәләләренә карата гамәлләр

1. Әлеге бүлектә күрсәтелгән очрактан тыш, территорияль зоналар һәм шәһәр төзелеш регламентлары турында мәгълүматлар кулланыла:

территориянең кадастр планында жир кишәрлеген яки жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасын эзерләгәндә (әлеге схема нигезендә төзелергә тиешле жир кишәрлекләренә һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турында карарда, шул исәптән жир участогы барлыкка килә торган территорияль зона, яисә төзелә торган жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш регламенты кагылмаса яки төзелә торган жир участогы өчен шәһәр төзелеш регламенты билгеләнмәгән очракта, барлыкка килә торган жир кишәрлегенән рөхсәт ителгән файдалану төре күрсәтелә;

территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләгәндә (территорияне планлаштыру документларын эзерләү жирләрдән файдалануның һәм территорияль зоналарда төзелешнең билгеле бер кагыйдәләренә карата гамәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренә шәһәр төзелеш планнарын эзерләгәндә (жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планы составында, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш регламенты гамәлдә булган очракта, шәһәр төзелеш регламенты турында мәгълүмат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаган очракта, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле әһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеш регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очрактан тыш, төзелешкә рөхсәтләр бирү рөхсәт ителми.

3. Капиталь төзелеш объектларына һәм шәһәр төзелеш регламентлары гамәлләре кагылмый торган жир кишәрлекләренә карата һәм шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата, кагыйдәләр белән, жир төзелеш эшләре башкаганда жир кишәрлекләре характеристикаларын билгеләү максатларында, рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Кагыйдәләренә раслау яки Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында Карар кабул ителгән очракта, әгәр мондый үзгәрешләр белән шәһәр төзелеш регламентын билгеләү яки үзгәртү, территорияль зоналарның чикләрен билгеләү яки үзгәртү каралган булса, күчмәсез милекнең Бердәм дөүләт реестрына белешмәләр кертү өчен хокукларны теркәү органына (аларда булган белешмәләр) документлар жиберергә тиеш.

III БҮЛЕК Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында Нигезләмә

Статья 12. Төп нигезләмәләр

1. Рәхсәт ителгән җир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллану төрен үзгәртү күчәмсез милекнең бердәм дәүләт реестрындагы җир кишәрлеге яки капиталъ төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән башкарыла.

2. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән төп һәм ярдәмче төрләрне куллану шартларында, рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү җир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына хокук ияләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

Хокук иясе кадастр учеты органына рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза, хокук билгели торган документлар, шулай ук тиешле җир кишәрлеген территориаль зонага кертү турында (Кагыйдәләрдән өзөмтә) муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән, тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчәмсез милекнең бердәм дәүләт реестрында булмаган очракта, кадастр исәбенә алу органына мөрәҗәгать итә;

хокук иясе җирле үзидарә органнарына рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза белән, җир кишәрлеге яки капиталъ төзелеш объектынның характеристикаларын үзгәртү турында мәгълүматларны мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибдә җибәрү өчен мөрәҗәгать итә.

3. Тиешле территориаль зона өчен шартлы рәвештә рәхсәт ителгән башка төргә рәхсәт ителгән куллану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә җир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган җир участкаларын һәм капиталъ төзелеш объектларын файдалануның барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рәхсәт ителми һәм бары тик әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рәхсәт ителә ала.

Статья 13. Җир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү

1. Җир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында гаризаны комиссиягә җибәрә. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында гариза, таләпләр нигезендә, электрон имза белән имзаланган электрон документ формасында "Электрон имза турында" 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә җибәрелергә мөмкин.

2. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы карар проекты жәмәгать фикер алышуларында яки Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Җир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалану төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычына дучар булган

жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокуклары ияләре катнашында үткәрелә.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыручы, әлеге рәхсәт сорала торган жир кишәрлеге белән уртақ чикләре булган жир кишәрлегенә ия булган, капитал төзелеш объектлары хокукына ия булучыларга һәм капитал төзелеш объектының бер өлеше булган биналарга ия булучыларга карата әлеге рәхсәт соратып алына торган, аңа карата әлеге рәхсәт сорала торган жир кишәрлегендә урнашкан капитал төзелеш объектлары хокукына ия булучыларга карата шартлы рәвештә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү турында хәбәр жиберә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы гаризасы кергән көннән алып жиде эш көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

7. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә бастырылганчы аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү вакыты муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да артмаска тиеш.

8. Шартлы рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә комиссия шартлы рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны жириле хакимият башлыгына жиберә.

9. Күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә Башкарма комитет житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән өч көн эчендә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә. Күрсәтелгән карар "Интернет" челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

10. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйле чыгымнарны мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

11. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рәхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына, ижтимагый фикер алышулар уздырылганнан соң яисә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң, мондый затка файдалануның рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

12. Физик яки юридик зат шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

Статья 14. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү тәртибе

1. Әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында кирәк булса, жир

кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан аерым җир участогы өчен рөхсәт ителә.

Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан капитал төзелеш объектларының иң чик саны, биналарның, корылмаларның иң биеклеге һәм федераль яки региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларының архитектур чишелешләренә карата таләпләрнең чиктән тыш булуы рөхсәт ителми.

3. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт алу белән кызыксынган зат комиссиягә мондый рөхсәт бирү турында гариза җибәрә. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрларыннан кире кагуға рөхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә җибәрелергә мөмкин.

4. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуға рөхсәт бирү турындагы карар проекты жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 19 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

5. Капитал төзелеш объектларын тәзү, үзгәртеп коруның рөхсәт ителгән чик параметрларыннан кире кагуға рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары яки гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия мондый рөхсәт бирү яисә кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында рекомендацияләр эзерләүне гамәлгә ашыра һәм аларны муниципаль берәмлек Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе мондый рекомендацияләр кәргән көннән жиде көн эчендә капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү яки мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

7. Җирле үзидарә органына Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дөүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан яисә җирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамәләр кәргәннән соң, мондый төзелеш урнашкан җир кишәрлегенә карата капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү рөхсәт ителми, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм аннан әлеге хәбәрнамә кәргән очрактардан тыш, җирле үзидарә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча дөүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, дөүләт учреждениесенә яисә җирле үзидарә органына яисә җирле үзидарә органына, дөүләт учреждениесенә яисә җирле үзидарә органына, әлеге хәбәрнамәне карау турында хәбәрнамә җибәрелгән очрактардан тыш, аны сүткән яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнчегә кадәр, ә үз белдеге белән төзелгән билгеләр каралмый яисә үз белдеге белән корылган корылманы сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры

китерү турындагы судның дәгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы көченә кәргәч.

8. Физик яки юридик зат рәхсәт ителгән капитал төзелеш, реконструкция объектларының чик параметрларынан читләштерүгә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хокуклы.

9. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең чик параметрларынан кире кагуга рәхсәт бирү рәхсәт ителми, әгәр мондый тайпылышлар шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларын куллану чикләренә туры килмәсә.

IV БҮЛЕК Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү турында нигезләмә

Статья 15. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү территорияләргә тотрыклы үстерүгә тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) бүлөп бирү, җир кишәрлекләргә чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын, аңа карата комплекслы һәм тотрыклы үсеш буенча эшчәнлекне тормышка ашыру күздә тотылган территорияләргә планлаштырыла торган урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү территорияль зоналардан файдалану һәм төзелеш кагыйдәләргә һәм (яки) муниципаль районнарның территорияль планлаштыру схемалары, җирлекләргә, шәһәр округларының генераль планнары белән билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яки берничә катнаш элементларына карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру буенча документлар әзерләү территорияль планлаштыру документлары, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләргә (линияле объектларны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләүдән тыш) нигезендә; коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелеш проектлаштыру нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр җыйнагы таләпләргә нигезендә; Россия Федерациясә халыкларының бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкәрләр) территорияләргә чикләрен, ачылган мәдәни мирас объектлары территорияләргә чикләрен, территорияләргә файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру буенча документлар төрләренә керә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне межаллау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проектын әзерләү максаты белән тормышка ашырыла:

планировка структурасы элементларын аерып чыгару максатыннан ;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр урнаштыру юлы белән);

капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырыла торган зоналар чикләрен билгеләү;

территориянең планлаштырылган үсешенең характеристикаларын һәм чиратлылыгын билгеләү.

6. Территорияне межаллау проектының әзерләү максаты белән башкарыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган җир кишәрлекләре чикләрен билгеләү;

территория чикләрендә яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган территорияләр өчен Кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару, шулай ук территория чикләрендә урнашкан җир кишәрлеген барлыкка китерү һәм (яки) үзгәртү белән бәйлә Кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртү, юкка чыгару бары тик гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә күздә тотмаган очракта, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган

Территорияне ыланлау проектының әзерләгәндә барлыкка килә торган һәм (яки) үзгәртелә торган җир кишәрлекләренең чикләрен билгеләү шәһәр төзелеш регламентлары һәм эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен җир кишәрлекләре бүлеп бирү нормалары, федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары белән билгеләнгән башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр җыелмасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Расланган планлаштыру проектлары һәм территорияне межаллау проектлары нигезендә җирле үзидарә органнары территорияль зоналар чикләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзү һәм реконструкцияләүнең шәһәр төзелеш Регламентында билгеләнгән чик параметрларын төгәлләштерү өлешендә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә хокуклы.

8. Территорияне планлаштыру документларына карата гомуми таләпләр, аны карап тоту, әзерләү һәм раслау тәртібе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК Җир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар үткөрү турында нигезләмә

Статья 16. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгатьчелек фикер алышуларын һәм ачык тыңлауларын оештыру һәм үткөрү буенча гомуми нигезләмәләр

1. Иҗтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар кеше тормышының уңай шартларына, җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Иҗтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы, әлеге кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Җир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышуларга яисә ачык тыңлауларга чыгарыла:

җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

территорияләргә планлаштыру проектлары һәм территорияне межаллау проектлары, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган очраклардан тыш;

жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнә рөхсәтләр бирү турында карарлар проектлары; рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карар проектлары.

4. Жәмәгать фикер алышуларын яки халык алдында тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе «Макыл авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге халкына жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар башлануы турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, муниципаль берәмлек халкының жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларында катнашуын тәмин итә торган башка чараларны, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертәп, жәмәгатьчелек фикер алышуларының яки гавами тыңлауларының нәтижеләрен бастыруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Жәмәгать фикер алышуларын, гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

Статья 17. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча жәмәгать тыңлаулары яисә гавами тыңлаулар үткөрү үзенчәлекләре

1. Жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты яки аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча жәмәгать тыңлаулары яисә муниципаль берәмлек башлыгы карары нигезендә кагыйдәләр проектын эзерләү комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларының яки ачык тыңлауларның дәвамлылыгы мондый проект басылып чыккан көннән ике һәм дүрт айдан да ким түгел.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өлешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, конкрет территорияль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары яки гавами тыңлаулар территорияль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән. Бу очракларда ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткөрү вакыты бер айдан да артык була алмый.

4. Кагыйдәләрне шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалану чикләүләре белән тәңгәлләштергән очракта, шулай ук 20 статьяның 2 өлешендәге г – пунктларында күрсәтелгән туры килмәүләренә бетерү очракларында жәмәгатьчелек фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

Статья 18. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары яки гавами тыңлаулар

1. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын файдалану төрөнә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм өлеге бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрөнә рөхсәт бирү турындагы карар проекты жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда фикер

алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән жир участогын яки капитал төзелеш объекттын әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычына дучар булган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокуклары ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларын үткөрү турында хәбәр жиберә:

әлеге рәхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренә хокук ияләренә;

әлеге рәхсәт соратып алына торган объектлар жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокукка ия булуларына;

әлеге рәхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы гаризасы кергән көннән алып жиде эш көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

5. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә бастырылганчы аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү вакыты муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының норматив хокукий актлары белән билгеләнә һәм бер айдан да артык була алмый.

6. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

7. Капитал төзелеш объектынның жир участогыннан яисә объекттыннан шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төре шәһәр төзелеше регламентына жәмәгать фикер алышулары яки физик яки юридик зат инициативасы буенча шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү белән кызыксынучы гавами тыңлаулар үткәргәннән соң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелсә, мондый затка шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

Статья 19. Рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, үзгәртеп коруның иң чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары яки гавами тыңлаулар

1. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү турындагы карар проекты жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш.

Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларынан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

VI БҮЛЕК Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмә

Статья 20. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тартибе

1. Әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31-33 статьяларында каралган тартиптә һәм нигезләрдә башкарыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен нигез булып тора:

а) жирлекнең генераль планы һәм (яки) муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасына күрсәтелгән генераль планга һәм (яки) территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән территориаль планлаштыру кагыйдәләренә туры килмәү;;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен, шәһәр яны территориясендә билгеләнгән, кагыйдәләрдә рөхсәт ителгән күчемсез милек объектларынан файдалану чикләүләрен бетерү турында күрсәтмәләр;

в) Территориаль зоналар чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

г) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турында белешмәләрнең Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

д) шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләрнең тулысынча яки өлешчә федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан, күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчемсез милек объектларынан файдалану чикләренә тулысынча яисә өлешчә туры килмәве;

е) территорияне файдалануның аерым шартлары булган зонаның яшәешен үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясе, төбәк әһәмиятендәге тарихи жирлек территориясе чикләрен билгеләү, үзгәртү.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр комиссиягә жиберелә:

федераль башкарма хакимият органнары, Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, әгәр кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очрақларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

физик яки юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокукына ия булучыларына зыян килә, капитал төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләренә бәясе кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре тормышка ашырылмый.

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты, кагыйдәләрне шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләренә туры китерүне күздә тоткан, комиссия тарафыннан каралырга тиеш түгел.

4. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлешә нигезендә, кагыйдәләр белән тәмин ителмәгән очрақта, жирлек территориясендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларны (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган объектларны (линияле объектлардан тыш) урнаштыру мөмкинлегә күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәмин итү максатларында Югары Ослан муниципаль районы Башлыгына юллылар.

Бу очрақта Югары Ослан муниципаль районы башлыгы Кагыйдәләргә шундый таләп алынганнан соң утыз көн эчендә үзгәрешләр кертүне тәмин итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләрен һәм (яки) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларын куллануга һәм шәһәр яны территориясендә билгеләнгән икътисадый һәм башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру чикләренә каршы килүче өлештә кулланылмый.

Югары Ослан муниципаль районы башлыгы, Россия Федерациясе Хөкүмәтә вәкаләтле вәкиленән федераль башкарма хакимият органы кәргәннән соң, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында Карар кабул итәргә тиеш. Күрсәтелгән күрсәтмә муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан суд тәртибендә шикаят бирелергә мөмкин.

Югары Ослан муниципаль районы башлыгы кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне тәмин итә, аларны шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану чикләренә туры китерү өлешендә, алты айдан да артмаска тиеш.

6. Өлешә статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында каралган очрақларда дәүләт хакимиятенә башкарма органы яисә жирле үзидарә органы, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен, төбәк әһәмиятендәге тарихи жирлекләр чикләрен раслауга вәкаләтле, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгына мондый зоналар, территорияләр, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре территорияләрен, тарихи жирлекләр территорияләрен, төбәк әһәмиятендәге тарихи жирлекләр территорияләрен файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен билгеләү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә капитал төзелеш

Күрсәтелгән очрақта, шулай ук территориядән файдалануның аерым шартлары булган зонаны билгеләү, үзгәртү яки гамәлдән чыгару турында, Мәдәни мирас

объекты территориясе чикләре турында мөгълүматларның хокукларын теркәү органынан килгән очракта йә әлегә статьяның 2 өлешендәгә 2 пункттында каралган нигезләрнең ачыкланганнан соң, Югары Ослан муниципаль районы башлыгы кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында Карар кабул итәргә тиеш.

Мәдәни мирас объектлары территорияләре, территорияләре, федераль әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен билгеләү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүләрен билгеләү өлешендә үзгәрешләр кертү турындагы таләпләр кәргән көннән алып алты айдан да артмаска тиеш. Мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә йә әлегә статьяның 2 өлешендәгә г – е пунктларында каралган кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен нигезләрен ачыклаганнан соң.

7. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен әлегә статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган очрактарда, шулай ук әлегә статьяның 2 өлешендәгә г – е пунктларында күрсәтелгән туры килмәүләренә бетерү очрактарында жәмәгәтчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткөрү таләп ителми.

8. Комиссия, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү очрактарынан тыш, шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларынан файдалану чикләренә туры китерү өлешендә үзгәрешләр кертү очрактарынан тыш, һәм әлегә статьяның 2 өлешендәгә 2 пунктларында күрсәтелгән туры килмәүләренә бетерү очрактарында, кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдим кәргән көннән алып утыз көн эчендә бәяләмә эзерләүне гамәлгә ашыра, анда мондый тәкъдимне кире кагуның сәбәпләрен күрсәтеп, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү яисә кире кагу турында тәкъдимнәр тупланган һәм бу Бәяләмәне муниципаль берәмлек Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

9. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты җитәкчесе, комиссия Бәяләмәсендә булган тәкъдимнәренә исәпкә алып, утыз көн эчендә кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү яки кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимне кире кагу турында Карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен мәрәҗәгать итүчеләргә җибәрә.

10. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турындагы карарда күрсәтелгән проектны эзерләү буенча эшләренә үткөрү тәртибе һәм сроктары, проект өстендә эшләренә оештыруга кагылышлы башка нигезләмәләр булырга тиеш.

11. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында Карар кабул ителгәннән соң ун көн эчендә мондый карарны билгеләнгән тәртиптә кабул итү турында хәбәр бастыруны (халыкка җиткерүне) тәэмин итә. Хәбәрдә күрсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү буенча эшләренә үткөрү тәртибе һәм сроктары;

кызыксынган затларның тәкъдимнәрен Комиссиягә җибәрү тәртибе;
эшләренә оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләренә шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларынан файдалану чикләүләренә туры китергән очракта, шулай ук әлегә статьяның 2 өлешендәгә г – е пунктларында күрсәтелгән туры килмәүләренә бетерү очрактарында, проектка үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында Карар кабул итү турында хәбәрләренә бастырып чыгару (халыкка җиткерү) таләп ителми.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләгәннән соң, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты комиссия тарафыннан тәкъдим ителгән проектны техник регламентларның, территориаль планлаштыру документларының таләпләренә туры килү-килмәвен тикшерә.

13. Күрсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек Башкарма комитеты муниципаль берәмлек башлыгы кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектын яисә әлеге статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачыкланган очракта, комиссиягә эшләп бетерү өчен жибәрә.

14. Муниципаль берәмлек башлыгы кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын алганда, проект буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларын проект алган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча уздыру турында Карар кабул итә.

15. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын буенча ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар әлеге Кагыйдәләрнең 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

16. Чикләрендә шәһәр яны территориясе тулысынча яисә өлешчә урнашкан муниципаль берәмлек территориясенә карата әзерләнгән кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын, мондый проект буенча жәмәгать фикер алышулары һәм гавами тыңлаулар үткөрү турында Карар кабул ителгәннән соң ун көннән дә соңга калмыйча, Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органына Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органына юлланырга тиеш.

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчмәсез милек объектларыннан файдалану чикләүләренә каршы килсә, күрсәтелгән проект кәргән көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органына шәһәр яны территориясендә билгеләнгән күчмәсез милек объектларыннан файдалану Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектын раслаганда мәжбүри үтәләргә тиешле, шәһәр яны территориясендә билгеләнгән чикләүләргә туры китерү турында күрсәтмә жибәрә. Күрсәтелгән күрсәтмә муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы тарафыннан суд тәртибендә шикаят бирелергә мөмкин.

17. Кагыйдәләргә үзгәрешләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет»челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла.

18. Кагыйдәләргә үзгәрешләр территорияль планлаштыруның федераль дөүләт мәгълүмат системасында кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын раслаганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

19. Россия Федерациясе һава кодексы нигезендә билгеләнгән шәһәр яны территориясе тулысынча яисә өлешчә муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан очракта, мондый муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы расланган Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәннән соң биш көннән дә соңга калмыйча, территорияль планлаштыруның федераль дөүләт мәгълүмат системасында кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәннән соң электрон формада һәм (яисә) почта аша Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органына әлеге үзгәрешләргә территорияль планлаштыруның федераль дөүләт мәгълүмат системасында урнаштыру турында хәбәр итә.

20. Физик һәм юридик затлар кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсле дип игълан итәргә хокукы.

VII БҮЛЕК . Жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмә

Статья 21. Территориаль зоналар чикләре турында мәғлүматларны Күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турындагы мәғлүматларны Күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертү кагыйдәләре «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 13.07.2015 ел, № 218-ФЗ Федераль законның (03.08.2018 ел редакциясендә) 34 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр нигезендә жир кишәрлекләре, торак пунктлар яки муниципаль берәмлекләрнең Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрындагы чикләрен билгеләүдә ялгышларны исәпкә алып билгеләнгән территорияль зоналар билгеләнә.

Күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында мәғлүматлар булмаган торак пунктларның чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдә хаталар исәпкә алынмый.

3. Чикләре жир кишәрлекләре, торак пунктларның яисә муниципаль берәмлекләрнең Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрындагы чикләрен билгеләүдә ялгышларны исәпкә алып билгеләнгән территорияль зоналар әлеге бүлекнең кушымтасында чагылыш тапкан.

4. Әлеге бүлеккә кушымта материаллары, кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү процедурасын тормышка ашырмыйча, жир төзелеше эшләрен башкарганда, төзәтмәләр кертүгә мөмкин.

II ӨЛӨШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ

VIII БҮЛӨК. «Макул авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенең шәһәр төзелеше зоналашуы карталары

Статья 22. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы өлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора (1нче кушымта).

2. Күрсәтелгән картада территориаль зоналар чикләре һәм аларның код билгеләмәләре күрсәтелгән. Территориаль зоналар чикләре өлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

3. «Макул авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан һәм шәһәр төзелеше зоналары картасында күрсәтелгән территориаль зоналар составына керә:

шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар;

шәһәр төзелеше регламентлары гамәлгә керми торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар;

шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр булган территориаль зоналар.

Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар:

Ж1-индивидуаль торак йортлар төзү зонасы;

Ж2 -азкатлы һәм урта катлы торак йортлар төзелеше зонасы;

Д1-күп функцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы;

И1-инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы;

ПК1-сәнәгать предприятияләренең житештерү зонасы;

СХ3-авыл хужалыгы житештерүе объектлары зонасы;

СХ4-бакчачылык зонасы;

Р1-табигый ландшафтлар зонасы;

Р2-рекреация һәм туризм объектлары зонасы;

С1-максус билгеләнештәге объектлар зонасы;

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар:

юк.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр булган территориаль зоналар:

СХ1-авыл хужалыгы жирләре зонасы;

ЛФ – урман фонды зонасы;

ВО- су объектлары зонасы.

4. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә территорияләр билгеләнә, алар чикләрендә, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыруны планлаштырган очракта, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләре буенча билгеләнә.

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр чикләре жирле үзидарәнең вәкаләтле органы карары һәм территорияне комплекслы үстерү турында жирле үзидарәнең вәкаләтле органы яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукына ия башка затлар тарафыннан ачык аукцион

жиңүчесе арасында төзелгән территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә нигезендә эзерлэнгән территорияне планлаштыру документы нигезендә билгеләнә.

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне тормышка ашыру күздә тотылган территорияләр «Макыл авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрнең материалларында күрсәтелмәгән. Мондый территорияләргә карата шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруны күздә тоткан бер яки берничә килешү төзелә.

Статья 23. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора (2 нче кушымта).

2. Күрсәтелгән картада Россия Федерациясе законнары нигезендә җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануга өстәмә чикләүләр йөкли торган бердәм дәүләт күчемсез милек реестрына кертелгән территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелгән.

3. Җир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, алар махсус шартлары булган территорияләрдән файдалану режимнарына, законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән режимнарга туры килми, әлеге кагыйдәләргә туры килми.

4. Территорияне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәдәни мирас объектларының, ачыкланган мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектларының, тарихи җирлекләр территорияләренең урнашу урыннары күрсәтелә.

Статья 24. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи җирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының чикләре чагыла.

«Макыл авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының билгеләнгән чикләре булмау сәбәпле, әлеге Карта эзерләнми.

III ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Капиталь төзелеш объектларының һәм жир участокларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрән, жир кишәрлекләренең чик күләмнәрән һәм рөхсәт ителгән төзелеш, реконструкция объектларының чик параметрларын билгеләү өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары

Статья 25. Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар

1. Ж1-Шәхси торак төзелеше зонасы

Өгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында кирәк булса, жир кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы

2. 2012-азкатлы һәм урта катлы торак йортлар төзелеше зонасы

2.1 Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1.1	Азкатлы күпфтирлы торак төзелеше	минималь – 400 кв. м.; максималь күләмдә – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 4 (мансардны да кертеп); Төп корылманың иң чик биекlege-15 м; Койманың максималь биекlege-1 м.	билгеләнми	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.5	Урта катлы торак төзелеше	минималь – 400 кв. м.; максималь күләмдә – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 8 (мансардны да кертеп); Төп корылманың иң чик биекlege-15 м;	билгеләнми	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча

			Койманың максималы биеклегі-1 м.		биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
2.7.1	Гараж билгеләнеше ндәге объектлар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалануда гы жир кишәрлекләр е (территориял әр)	билгеләнми			
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
3.4.1	Амбулатор- поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

* РФ Икътисади үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

2.1. Башка таләпләр:

Минималы ара:

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м.дан да ким булмаган биеклектә;

5-8 каттагы торак биналарның озын яклары арасында: 25 метрдан да ким булмаган;

балалар уеннары өчен майданнан торак биналарга кадәр – 12 м;
 өлкәннәр өчен ял итү майданчыгыннан - 10 м;
 автомобильләр кую өчен майданчыклардан – 10 м;
 спорт белән шөгыльләнү өчен майданнан 10нан 40 м.га кадәр;
 хужалык максатлары өчен майданнан - 20 м;

калдыклар өчен контейнерлар булган майданчыклардан торак йортлар, балалар учреждениеләре, яшелләндерелгән майданчыклар чикләренә кадәр-50 м.дан да ким түгел, ә 100 м.дан да артык түгел.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан да урнашырга рөхсәт ителми.

Рөхсәт ителгән социаль, коммуналь-көнкүреш, административ һәм башка билгеләнештәге объектлар торак йортларның түбәндәге ике катларында урнашырга яки аларга килүчеләр өчен торак (ишегалды) территориясеннән аерым территорияләргә, подъездларга һәм автотранспортның вакытлыча торы өчен кунакта ачык автостоянкалар оештыру өчен майданчыкларга ия булган очракта жайлашырга мөмкин.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шөһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

3. Д1-күп функцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы

3.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.2	Социаль хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор-	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

	поликлиника хезмәте күрсәтү				
3.5	Мәгариф һәм агарту	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
8.3	Эчке тәртипне тәмин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

12.0	Гомуи файдалануда гы жир кишөрлекләр е (территориял әр)	билгеләнми			
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	минималь – 600 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклегенә-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биеклегенә-2,0 м.	20 %	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишөрлегенә яклары өчен-3 м; жир кишөрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.1.1	Азкатлы күпфирлы торак төзелеше	минималь – 400 кв. м.; максималь күләмдә – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 4 (мансардны да кертеп); Төп корылманың иң чик биеклегенә-15 м; Койманың максималь биеклегенә-1 м.	40 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишөрлегенә)	минималь – 600 кв. м; максималь – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклегенә-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә	20 %	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишөрлегенә яклары өчен-3 м; жир кишөрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән

			белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биекlege-2,0 м.		төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималъ – 300 кв. м; максималъ – билгеләнми	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биекlege-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек). Коймаларның максималь биекlege-2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыга торган жир кишәрлеге яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре, комплекслар)	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.8	Күңел ачу	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

4.9.1	Юл буе сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми

* РФ Икътисадый үсеш Министрлығының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

3.1. Башка таләпләр:

Минималь ара:

мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп корылмага кадәр-10 м;

стационар булган дөвалау учреждениеләре өчен кызыл линиядән алып төп корылмага кадәр-30 м;

торақ биналарның озын яклары арасында 2 – 3 кат биекlege: 15 метрдан да ким булмаган;

4 катлы йортларның озын яклары арасында: 20 м.дан да ким булмаган биеклектә;

дөвалау учреждениесе бинасы белән стационар һәм башка ижтимагый һәм торақ биналар арасында ераклык-50 м. дан да ким булмаган.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

4. И1-инженерлык инфраструктурасы зонасы

4.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренәң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренәң иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегенәң күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.5	Торбаүткәргә ч транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнми					

* РФ Икътисадый үсеш Министрлығының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

4.2. Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

5. ПК1 – сәнәгать предприятиеләренең җитештерү зонасы

5.1. Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
6.2	Авыр сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.2.1	Автомобиль төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.3	Җиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.3.1	Фармацевтик а сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					

3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	80 %	5. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.

* РФ Икътисадый үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

5.2. Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

6. СХЗ-авыл хужалыгы җитештерүе объектлары зонасы

6.1. Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь

					чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.12	Умартачылык	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.13	Балыкчылык	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	80 %	билгеләнми
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкөртү	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	60 %	билгеләнми

* РФ Икътисадый үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

6.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

7. СХ4-бакчачылык зонасы

7.1. Жир кишәрлеклөрөнөн һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрлөрә; жир кишәрлеклөрөнәң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешнәң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре коды *	Рәхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлеклөрөнәң иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнәң чик биеклегә	төзелешнәң максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләрә					
13.2	Бакчачылык алып бару	минималь – 400 кв. м.; максималь – 1000 кв. м.	Төп бинаның иң чик катлары – 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар-1; Төп корылманың иң чик биеклегә-10 м; ярдәмче корылмалар-3,5 м (яссы түбә белән), 4,5 м (биек түбә белән, кыекта биеклек).	20 %	урам-юл челтәрәнә чыга торган жир кишәрлегә яклары өчен-3 м; жир кишәрлегенәң башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рәхсәт ителә.
Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләрә					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

* РФ Икътисадый үсеш Министрлығының 2014нче елның 1нче сентябрнен 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

7.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

8. P1-табигый ландшафтлар зонасы

8.1. Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
9.1	Табигый территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.0	Су объектлары	билгеләнми			
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнми			
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
5.2	Табигый-танып-белү туризмы	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

* РФ Икътисады үсеш Министрлығының 2014нче елның 1нче сентябрнен 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

8.2. Башка таләпләр:

Капиталь булмаган корылмалар, вакытлыча павильоннар урнаштырганда яшел үсентеләрне сүтү рөхсәт ителми.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

9. P2-Рекреация һәм туризм объектлары зонасы

9.1. Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләренән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
5.0	Ял (рекреация)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.2	Курорт эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми

4.9	Автотранспор тка хезмэт күрсөтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
8.3	Эчке тәртипне тээмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

* РФ Икътисадый үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябрэннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

9.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

10. С1-махсус билгеләнештәге объектлар зонасы

10.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
12.1	Ритуаль хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
4.9	Автотранспор тка хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	100 %	билгеләнми
Шартлы рөвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнми					

* РФ Икътисадый үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябрэннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

10.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау

нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Статья 26. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлгә керми торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар

1. Муниципаль берәмлек территориясендә шәһәр төзелеше регламентлары гамәленә кагылмаган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар юк.

Статья 27. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр булган территориаль зоналар

1. СХ1-авыл хужалыгы жирләре зонасы

1.1. Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре коды *	Рәхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.2	Бертекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары н үстерү	билгеләнми			
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.5	Бакчачылык	билгеләнми			
1.16	Кыр участкаларын да шәхси ярдәмче хужалык алып бару	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
1.8	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнми					

* РФ Икътисады үсеш Министрлығының 2014нче елның 1нче сентябрнен 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

2. ЛФ –Урман фонды зонасы

2.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнми			
10.0	Урманнардан файдалану	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
билгеләнми					
Шартлы рөвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнми					

* РФ Икътисады үсеш Министрлығының 2014нче елның 1нче сентябрнен 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

3. Су объектларының су – зонасы

3.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген ең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
11.0	Су объектлары	билгеләнми			

11.1	Су объектларын нан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре					
билгеләнми					
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнми					

* РФ Икътисадый үсеш Министрлығының 2014нче елның 1нче сентябрәннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

Х БҮЛЕК Капиталь төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү

Статья 28 . Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Югары Ослан авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә территорияне махсус куллану шартлары булган түбәндәге зоналар эшли:

сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләр һәм объектларның санитар-яклау зоналары;

су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары;

эчәргә яраклы су чыганаclarын санитар саклау зоналары;

электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары;

газ бүлү челтәрләренең сак зоналары;

элементә линияләренең сак зоналары;

аеруча саклана торган табигый территорияләр;

аэродром яны территорияләре.

2. Сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләр һәм объектларның санитар-яклау зоналары

2.1. «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 30.03.1999 ел, № 52-ФЗ Федераль закон нигезендә, әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты чыганагы булган объектлар һәм производстволар тирәсендә санитар – яклау зонасы – махсус куллану режимлы махсус территория билгеләнә, аның күләме атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычратуның гигиена нормативлары белән билгеләнгән әһәмияткә кадәр, ә I һәм II класслы предприятиеләр өчен куркынычлык гигиеник нормативлар белән билгеләнгән кыйммәтләргә кадәр, шулай ук халык саулыгы өчен яраклы риск зурлыгына кадәр киметүне тәэмин итә.

2.2. Санитар-саклау зонасының күләме һәм чикләре, житештерү күләмен, кулланыла торган технологияләрне исәпкә алып, санитар-яклау зонасы проекты белән билгеләнә. Эшләнгән проект булмаганда аның күләме СанПиН нигезендә билгеләнә 2.2.1/2.1.1.1200-03 "предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе".

2.3. Сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләр һәм объектларның санитар-яклау зоналарында эшчәнлекне чикләү «Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә

3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары

3.1. Су саклау зоналары булып диңгез, елга, инеш, каналлар, күлләр, сусаклагычларның яр буе линиясенә якин булган һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, куылуын, аларның суларын юкка чыгаруын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларын һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларын саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне тормышка ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр тора.

3.2. Су саклау зоналары чикләрендә Яр буе саклау полосалары билгеләнә, алар территорияләрендә хужалык һәм башка төр эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

3.3. Су саклау зоналары һәм яр буе саклау полосалары күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

3.4. Елгаларның һәм инешләрнең су саклау зоналарының киңлеге аларның чишмәләреннән елга һәм инешләрнең озынлыгы белән билгеләнә:

ун километрга кадәр - яр буе линиясеннән 50 м күләмендә;

уннан илле километрга кадәр - 100 м күләмендә;

илләләп километр һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

3.5. Яр буе саклау полосасының киңлеге су объектының ярдан читләшүенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яки нульдән тайпылу өчен 30 м, өч градуска кадәр авышып китү өчен 40 м һәм өч һәм аннан да күбрәк градусны читкә качу өчен 50 м тәшкил итә.

3.6. Су саклау зоналарында һәм яр буе саклау полосаларында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясенәң Су кодексы нигезендә билгеләнә.

4. Эчәргә яраклы су чыганаclarын санитар саклау зоналары

4.1. Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре «Су белән тәэмин итү чыганаclarын һәм хужалык-эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» 2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә билгеләнә.

4.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarына санитар саклау зоналары (ЗСО) ия. Санитар саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режим) су алу жайланмаларының, барлык суүткәргеч корылмаларының һәм су үткәрә торган каналның урнашу территориясен үз эченә ала.

Икенче һәм өченче пояс (чикләүләр поясы) су белән тәэмин итү чыганаclarының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

4.3. Жир асты су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме якланган жир асты суларыннан файдаланганда 30 м һәм житәрлек дәрәжәдә якланган жир асты суларын кулланганда 50 м тәшкил итә.

4.4. Жир асты су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче поясы чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

4.5. Хәзерге вакытта «Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә эчәргә яраклы су чыганаclarын санитар саклау зоналарының чикләре бар, алар РФ Баш дәүләт санитар табибының 14.03.2002 ел, №10 (25.09.2014 ел ред.) карары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнмәгән. Шуңа бәйле рәвештә эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары чикләре картографик материалларда чагылдырылмаган.

«Макыл авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә әйләнә-тирә мохит торышына йогынты ясый торган төп стационар объектлар булып су алу скважиналары тора (50 м.). Эчә торган су белән тәэмин итүнең санитар саклау зоналарының якынча күләмнәре мәгълүмати характерда һәм, 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 2 өлешенең 3 пункты нигезендә ачыкланган объектларның санитар-яклау зоналары чикләре турында белешмәләр кертелгәнчә, жир кишәрлекләре милекчеләрен югалтмый.

5. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары

5.1. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары гамәлдәге линияләрнең һәм электр челтәре хужалыгы корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналарын һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен файдалануның аерым шартларын билгеләү тәртибе турында» 24.02.2009 ел, № 160 карары нигезендә билгеләнә.

5.2. Һава электр тапшыру линияләре буенда сак зоналары жир участогы өслеге һәм һава киңлеге (һава линияләре терәкләренең биюклегенә туры килә торган биюклегенә), электр тапшыргыч линиясенең ике ягы буенча да электр үткәргечләрдән киләсе ераклыкта туктап торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән, электр тапшыру линиясенең ике ягы буенча да тора торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән:

- 1 кВ-2 м кадәр;
- 1дән 20 кВ-10 м га кадәр;
- 35 кВ - 15 метр;
- 110 кВ-20 м;
- 220 кВ-25 м;
- 500 кВ-30 м.

5.3. Жир асты кабель линияләре буенда сак зонасы Жир асты байлыклары участогы өслеге (тирәнлеккә туры килә торган чыбык линияләрен сузу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлеккә), электр тапшыру линиясенең ике ягыннан да 1 метр ераклыктан ерак кабельләрдән торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән Жир өслеге рәвешендә билгеләнә.

5.4. Сакчылык зоналарында эшчәнлек чикләүләре Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 24.02.2009 ел, № 160 «электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналарын һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен файдалануның аерым шартларын билгеләү тәртибе турында» карары нигезендә билгеләнә.

6. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары

6.1. Газ белән тәэмин итү системаларының сак зоналары, аларны куллану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 20.11.2000 ел, № 878 карары белән расланган газ бүлү челтәрләрен саклау Кагыйдәләре, Россия ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан 24.09.1992 елда расланган газ белән тәэмин итү системаларын саклау Кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

6.2. Газ бүлү челтәрләренең сак зонасы билгеләнә:

тышкы газүткәргеч трассалары буенда-газүткәргечнең һәр ягыннан 2 м ераклыкта шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә ;

газүткәргеч трассасын билгеләү өчен бакыр үткәргечтән файдаланганда, жир асты газүткәргечләре трассалары буенда - газүткәргечтән 3 м ераклыкта һәм капма - каршы яктан 2 м ераклыкта үтә торган шартлы линияләр белән чикләнган территория рәвешендә;

аерым торучы газ жайга салу пунктлары тирәсендә-бу объектларның чикләреннән 10 м ераклыкта (биналарга янкормаган газ жайга салу пунктлары өчен, ябык сызык белән чикләнган территория рәвешендә сак зонасы регламентланмый);

урманнар һәм агач-куак үсемлекләре аша узучы поселокара газүткәргечләр трассасы буенда-газүткәргечнең һәр ягыннан 3әр метр киңлектәге 6 м киңлектәге узу рәвешендә. Газүткәргечләрнең жир өсте участкалары өчен агачлардан торбаүткәргечкә кадәр ераклык газүткәргечне эксплуатацияләү срогы дәвамында агачларның биеклегеннән дә ким булмаска тиеш.

6.3. Газүткәргечләрнең сак зоналарын билгеләгәндә ераклыктар исәпләп чыгару газүткәргеч күчәреннән - бер жепле газүткәргечләр һәм газүткәргечләрнең кырый жепләре күчәрләреннән - күпжеплеләр өчен башкарыла.

7. Аеруча саклаулы табигать территорияләре, аеруча саклана торган табигать территорияләренең сак зоналары

7.1. Махсус сакланыла торган табигый территорияләрдән һәм территорияләре махсус сакланыла торган табигать территорияләренең саклау зоналары чикләрендә куллану режимы «Махсус сакланыла торган табигый территорияләр турында» 14.13.1995 ел, № 33-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән.

7.2. Күрсәтелгән закон таләпләре нигезендә, табигать һәйкәлләре биләгән территорияләрдә хужалык эшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларның сакланышын бозуга китерә торган төрле эшчәнлек тыела.

7.3. Дәүләт табигый тыюлыклары территорияләрендә даими яки вакытлыча тыела, яисә дәүләт табигый заказникларын булдыру максатларына каршы килә яки табигый комплексларга һәм аларның компонентларына зыян китерә торган теләсә нинди эшчәнлек чикләнә.

Статья 29 Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар өзеклекләре

1. «Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә инженерлык инфраструктурасының түбәндәге линияле объектлары бар:

электр тапшыру линияләре;

элементә линияләре;

газ бүлү челтәрләре.

2. «Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан транспорт инфраструктурасының линияле объектларына керә:

автомобиль юллары.

3. Хәзерге вакытта «Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә РФ Баш дәүләт санитар табибының 25.09.2007 ел, №74 (25.04.2014 ел, № ред.) карары белән билгеләнгән төр типтә ачыкланмаган санитар өзешләр зоналары чикләре бар. Шуңа бәйле рәвештә, санитар өзеклекләр зоналарының чикләре картографик материалларда чагылдырылмаган.

«Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә әйләнә-тирә мохит торышына йогынты ясый торган төп стационар объектлар булып региональ

әһәмияттәге (50 м.) автомобиль юлары тора. Санитария аермалары зоналарының якынча зурлыклары мәғлүмати характерда була һәм ачыкланган объектларның санитар-яклау зоналары чикләре турында белешмәләр кертелгәнче, 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 2 өлешенә 3 пункты нигезендә күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелгәнче җир кишәрлекләре милекчеләрен югалтмый.

3. Инженерлык коммуникацияләренә санитар өзеклекләре

3.1. СанПиН нигезендә югары көчәнешле магистраль торба үткәргечләре, газ белән тәэмин итү системалары һәм югары көчәнештәге һава электр линияләре өчен 2.2.1/2.1.1.1200-03 "предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе" санитар өзеклекләре (санитар читләшү полосалары) билгеләнә.

3.2. Санитар өзеклекләренә капитал төзелеш объектларын проектлаганда һәм төзөгәндә һәм җир кишәрлекләрен формалаштырганда исәпкә алырга кирәк.

3.3. Санитар өзелү зонасында урнашкан территорияне куллану режимы санитар-яклау зонасы режимына туры килә һәм «Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе» 2.2.1/2.1.1.1200-03 СанПиН нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы объектларының санитар өзешләре

4.1. Автомагистральләр, тимер юл транспорты линияләре, метрополитен, гаражлар һәм автостоянкалар, шулай ук һава судноларын очып китү һәм утырту зонасындагы стандарт очыш маршрутлары буенда санитар өзеклекләре куела. Санитар аерманың зурлыгы һәр конкрет очракта атмосфера һавасының пычрануын һәм физик факторларның (тавыш, вибрация, электромагнит кырларның һ.б.) таралуын исәпләү исәп-хисабы нигезендә билгеләнә.

Статья 30. Табигый факторлар йогынтысы буенча җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

1. Җир һәм су ресурсларын, капитал төзелеш объектларын, халыкның иминлеген нормаль эксплуатацияләүне тәэмин итү максатыннан «Макыл авыл җирлеген» муниципаль берәмлегенә территориясендә табигый факторларның йогынтысы буенча чикләүләр зоналары билгеләнергә мөмкин.

2. Табигый факторларның - табигый характердагы гадәттән тыш хәл барлыкка килү куркынычы булган территория яки акваторияләренә йогынтысы буенча чикләүләр гамәлдә булган зоналары.

3. Күрсәтелгән зоналарны, аларның күләмнәрен һәм куллану режимын билгеләү тәртибе законнар һәм норматив техник документлар нигезендә һәр потенциал куркыныч объект өчен билгеләнә.

4. Су басу һәм су ташу зоналары

4.1. «Территорияне су басудан инженерлык яклавы» СНиП 2.06.15-85 нигезендә су басудан яклау үз эченә алырга тиеш:

биналарны, корылмаларны, нигез грунтларын локаль яклау һәм төзелгән территорияне тулаем яклау;

су бүлү;

дренаж суларын утильләштерү (кирәк булганда);

жир асты һәм өслек сулары режимына, су бүлү коммуникацияләрендәге чыгымнарغا (агымнарغا) һәм баганаларга, нигезләр, биналар һәм корылмаларның деформацияләренә, шулай ук инженерлык саклау корылмаларының эшенә мониторинг системасы.

4.2. Күрсәтелгән чаралар «территорияне су басудан һәм су басудан инженерлык ягыннан яклау» СНиП 2.06.15-85 нигезендә территориядә грунт сулары дәрәжәсенә түбәнәюен тәмин итәргә тиеш:

капиталь төзелеш-өслекнең проект тамгасыннан 2 метрдан да ким булмаган күләмдә:

стадионнар, парклар, скверлар һәм башка яшел үсентеләр - кимендә 1 м.

Микрорайоннар территориясендә минераль грунт катламының минималь калыңлыгын 1 м га тигез итеп кабул итәргә кирәк; урамнарның калыңлыгы минераль грунтларның юл өлешләрендә транспорт хәрәкәте интенсивлыгына бәйле рәвештә билгеләнергә тиеш.

4.3. Яр буе участкаларында урнашкан торак пунктларның территорияләре язгы ташу сулары белән су басудан, жил белән су басудан, грунт сулары белән су басу, юдырту (юдыру) яки жимерелү белән якланырга тиеш.

5. Экзоген геологик процессларга дучар булган территорияләр

5.1. «Территорияләренә, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык ягыннан яклау СНиП 2.01.15-90 нигезендә. Проектлаштыруның төп нигезләмәләре» СНиП 2.01.15-90 нигезендә кискен һәм жимерелү процессларына дучар булган территорияләрдә урнашкан торак пунктларда әлегә процессларны булдырмауға һәм тотрыктыландыруга юнәлдерелгән түбәндәге чараларны кулланырга кирәк:

авышлыкның тотрыктылыгын арттыру максатларында рельефын үзгәртү;

өслек сулары агымын территорияне вертикаль планлаштыру һәм өслек су бүлү системасын урнаштыру ярдәмендә жайга салу;

булдырмау инфильтрации су грунт һәм эрозионных процессларны;

жир асты сулары дәрәжәсенә ясалма кимүе;

агролесомелиорация;

грунтларны ныгыту (шул исәптән армияләштерү);

тоткыч корылмалар;

сөзәкләкләрне тергезү;

башка чаралар (жылылык саклау жайланмалары һәм капламалар ярдәмендә Жылылык процессларын жайга салу, тундыру һәм сөртү процессларының зарарлы йогынтысыннан саклау, сак зоналарын билгеләү һ.б.).

6. Территорияләр, казылган карс процесслары

6.1. «Территорияләренә, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык ягыннан яклау СНиП 2.01.15-90 нигезендә. Проектлауның төп нигезләмәләре» СНиП 2.01.15-90 нигезендә һәм карстка каршы чараларны геологик төзелештә эрелә торган тау токымнары (известняклар, доломитлар, акбур, карбонат цементы булган тышлау грунтлары, гипслар, ангидритлар, таш тоз) булган һәм өслектә карст күренешләре булган территорияләрдә (бүрәнәләр, котловиннар, карст-эрозион чокырлар һ.б.) һәм (яки)

грунт массивы тирәнлегендә (грунт эретү, куышлыклар, туымлыклар, мөгарәләр һ. б.) карст күренешләрен күздә тотарга кирәк.

6.2. Планлаштыру чаралары составына керә:

функциональ зоналарны махсус урнаштыру, планировка структурасын эшлөгәндә магистраль урамнарны һәм чөлтәрләргә трассировкалау, карстокуркынычлы участокларны карап чыгу һәм аларга яшел үсентеләр урнаштыру мөмкин булган кадәр мөмкин булган;

территорияләргә төзелешнең техноген йогынтысыннан инженерлык яклавын эшләү;

биналарның һәм корылмаларның I - II категория участокларыннан читтә, шулай ук уңышсызлыклар барлыкка килү ешлыгы аз булган участоклардан читтә, әмма аларның уртача диаметрлары 20 м дан артык булган (А тотрыклылыгы категориясе) тотрыклылыгы ким булган участокларда урнашуы.

Статья 31. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

1. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары

4.1. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәэмин итү максатларында билгеләнә.

4.2. Саклау зоналары чикләре мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә, ул текст формасында һәм күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектларының проектлана торган зоналары һәм территорияләргә чикләрен тасвирлый торган карталар (схемалар) рәвешендә, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән һәм шәһәр төзелеше регламентларыннан файдалану режимнары проектлары белән билгеләнә.

4.3. Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территорияне куллану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 26.04.2008 ел, № 315 «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләргә) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» гы Карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектларын турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

4.4. «Макыл авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясенә карата мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының расланган проектлары юк.

XI БҮЛЕК Халык өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территорияне минималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә тәэмин итү дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләргә һәм мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләргә

Статья 32. Төп нигезләмәләр

1. Шәһәр төзелеше регламенты составында территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп – хисап күрсәткечләргә һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә (алга таба-исәп-хисап күрсәткечләргә) шәһәр төзелеше

регламенты нигезендә шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта күрсәтелә.

2. Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне тормышка ашыру күздә тотыла торган территорияләр «Макыл авыл җирлеген» муниципаль берәмлегенә чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә шәһәр төзелеше регламентлары составында исәп-хисап күрсәткечләре әлегә Кагыйдәләрдә күрсәтелмәгән.

XII БҮЛЕК Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау

Статья 33. Төп нигезләмәләр

1. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Россия Федерациясене Икътисады үсеш Министрлыгының 01.09.2014 ел, № 540 боерыгы (Россия Федерациясене Икътисады үсеш Министрлыгының 04.02.2009 ел, № боерыгы редакциясендә) белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Линия объектларын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм региональ әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш), саклау корылмаларын (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезия билгеләрен теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегендә урнаштырмыйча урнаштыру рөхсәт ителә.

3. Җир кишәрлекләрен куллану рөхсәт ителгән төрләрен тасвирлау:

Рөхсәт ителгән куллану төре коды *	Рөхсәт ителгән куллану төре атамасы *	Җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау * рөхсәт ителгән файдалану төре тасвирламасына аңлатма
1.12	Умартачылык	Бал кортларын һәм башка файдалы бөҗәкләрне үрчетү, тоту һәм куллану буенча, шул исәптән авыл хужалыгы җирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бөҗәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм җайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру
1.13	Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультура) үрчетү һәм (яки)тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) тормышка ашыру өчен кирәкле биналар, корылмалар, җайланмалар урнаштыру
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәэмин итү	Үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен фәнни күзлектән караганда кыйммәтле фәнни күзлектән алу өчен фәнни һәм селекцион эш

		алып бару, авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләр генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру
1.16	Кыр участкаларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясе житештерү
1.17	Питомниклар	Яшүсмерләрне авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куаклар, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культуралары үстерү һәм сату; авыл хужалыгы производствосының күрсәтелгән төрләре өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	Машина-транспорт һәм ремонт станцияләре, авыл хужалыгы техникасы өчен ангарлар һәм гаражлар, амбарлар, суэтем башнялары, трансформатор станцияләре һәм авыл хужалыгы алып бару өчен кулланыла торган башка техник жайланмалар урнаштыру
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культураларын үстерү	Авыл хужалыгы жирләрендә бөртекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфир майлы һәм башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.3	Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрендә бәрәңге, яфрак, жиләк-жимеш, суган һәм бахч авыл хужалыгы культуралары житештерүгә, шул исәптән теплицалар куллануга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.5	Бакчачылык	Күпьяеллык жиләк-жимеш һәм жиләк культуралары, виноград һәм башка күпьяеллык культуралар үстерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясе, шул исәптән печән чабу, авыл хужалыгы хайваннарын көтү, нәселле терлек үрчетү, нәсел продукциясен (материал) житештерү һәм куллану, авыл хужалыгы хайваннарын тоту һәм үрчетү, авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру.
		Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
1.8	Терлекчелек	Авыл хужалыгы терлекләре (эре мөгезле терлек, сарыклар, кәжәләр, атлар, дөяләр, боланнар) үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

		авыл хужалыгы терлеклөрен чөчү, көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы хайваннарын тоту һәм үрчетү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлек үрчетү, нәсел продукциясен (материал)житештерү һәм куллану
10.1	Агач эзерләү	Табигать шартларында үскән урман утыртмаларын кисү, шул исәптән гражданныр үз ихтыяжлары өчен, агачны өлөшчө эшкөртү, саклау һәм чыгару, урман юллары тазу, агач эшкөртү һәм саклау өчен кирәкле корылмалар урнаштыру (урман складлары, урман кисү), урманнары саклау һәм торгызу
11.0	Су объектлары	Бозлыклар, карлыклар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территорияль диңгезләр һәм башка өске су объектлары
11.1	Су объектларынан гомуми файдалану	Гражданныр шөхси ихтыяжлары өчен гомуми Судан (судан файдалану), шулай ук эчөргө яраклы һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэмин итү максатларында су ресурсларын алу (алу), су коену, кече үлчөмле судноларны, су мотоцикллары һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану, әгәр законда тиешле тыюлар билгеләнмәгән булса)
11.3	Гидротехник корылмалар	Сусаклагычларны (плотиналарны, су агызгычларны, су алу жайланмаларын, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, судно үткөрү корылмаларын, балык саклау һәм Балык тоту корылмаларын, ярлары саклау корылмаларын, су саклау корылмаларын урнаштыру)
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишөрлекләре (территорияләр)	Гомуми файдаланудагы жир участкалары. Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтөлегә рөхсәт ителгән куллану төрлөрен үз эченә ала.
13.1	Яшелчәчелек алып бару	Авил хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданнырның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчөмсөз милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру
13.2	Бакчачылык алып бару	Авил хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен гражданнырның ялын һәм (яки) үстерүне гамәлгә ашыру; үз ихтыяжлары өчен рөхсәт ителгән куллану төрен тасвирламасында күрсәтелгән бакча йорты, торақ йорт, хужалык корылмалары һәм гаражлар белән урнаштыру;
2.1	Шөхси торақ төзелеше өчен	Ул гражданныр тарафыннан көнкүреш һәм башка ихтыяжлары канәгатлөндөрү өчен

		билгелэнгән, мондый бинада яшәү белән бәйлә, мөстәкыйль күчәмсез милек объектларына бүләшү өчен билгеләнмәгән көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгелэнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану бүлмәләреннән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү.; шәхси гаражлар һәм хужалык корылмалары урнаштыру
2.1.1	Азкатлы күпфатирлы торак төзелеше	Азкатлы күпфатирлы йортларны (мансардны да кертеп) урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; азкатлы күп фатирлы йортның төзелгән, төзелгән һәм төзелгән-төзелгән биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру, әгәр мондый биналарның гомуми майданы азкатлы йортлардагы биналарның гомуми майданы 15% тан артмаса.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	Рәхсәт ителгән куллану төре тасвирламасында күрсәтелгән торак йортны урнаштыру, 2.1 код белән; авыл хужалыгы продукциясе житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы терлекләрен тоту
2.3	Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлар (катлар саны өчтән дә артмаган) белән бер яки берничә урта дивар (катлар саны уннан да артмаган) булган торак йортны урнаштыру, аларның һәркайсы бер гаиләнең яшәү өчен билгелэнгән, күрше йорт яки күрше йортлар белән тыкшынмыйча гына, аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлегенә ия (блокланган төзелештәге торак йортлар).; декоратив һәм жиләк-жимеш ағачлары, яшелчә һәм жиләк культуралары үстерү; шәхси гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү
2.5	Урта катлы торак төзелеше	Сигез катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру; төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларын урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; әгәр күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы 20% тан артмаса, күпфатирлы

		йортның встроенный, төзелгән һәм төзелгән-төзелгән биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру.
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	Урнаштыру рәхсәт ителгән куллану төрләре белән каралган капитал төзелеш объектларын урнаштыру, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмәт күрсәтү өчен кирәк булса, шулай ук гражданның яшәү шартлары белән бәйлә, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитар иминлеккә зыян китерми, халык хокукларын бозмый, санитар зона булдыруны таләп итми
2.7.1	Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән машина-уриннарга бүлүнә, урнаштыру рәхсәт ителгән файдалану төрен 4.9 коды белән карап тоту каралган гаражлардан тыш, урнаштыру
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	Физик һәм юридик затларны коммуналь хезмәтләр белән тәмин итү максатларында биналар һәм корылмалар урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.2	Социаль хезмәт күрсәтү	Гражданның социаль ярдәм күрсәтү өчен билгеләнгән биналар урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	Халыкка яки оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (вак-төяк ремонт остаханәләре, ателье, мунча, чәчтарашханә, кер юу, химчистка, жирләү бюролары)
3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданның медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру (поликлиникалар, фельдшер пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сәт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр)
3.5	Мәгариф һәм агарту	Тәрбия, белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге

		рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар ясле, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм башка оешмалар), шул исәптән укучыларны физик культура һәм спорт белән шөгыльләтү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары урнаштыру
3.6	Мәдәни үсеш	Мәдәният объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.7	Дини файдалану	Дини кулланылыштагы биналар һәм корылмалар урнаштыру. Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.8	Ижтимагый идарә	Ижтимагый идарә органнарын һәм оешмаларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
4.1	Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максаты белән: дөүләт яки муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтүгә бәйлә булмаган идарә итү эшчәнлегенә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында, шул исәптән биржа эшчәнлегенә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)вакытында товарны тапшыруны таләп итмәгән килешүләргә башкаруны тәэмин итү максатларында, капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Гомуми мәйданы 5000 кв. метрдан артык булган капитал төзелеш объектларын, товарлар сатуны һәм (яки) хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы бер яки берничә оешманы урнаштыру, рөхсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә 4.5 - 4.8.2 кодлары нигезендә; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар өчен автомобиль хезмәткәрләре һәм килүчеләр сәүдә үзәге
4.3	Базарлар	Капитал төзелеш объектларын, даими яки вакытлыча сәүдә итүне оештыру өчен билгеләнгән корылмаларны (ярминкә, базар, базар) урнаштыру, һәр сәүдә урыны 200 кв. метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып; урнаштыру гаражлар һәм (яки) тукталышлар

		өчен автомобильләр хезмәткәрләре һәм килүчеләр базары
4.4	Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. м. тәшкил иткән товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннарын (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру)
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	Эшмәкәрлек файдасын алу максатыннан файдаланыла торган кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән файдалану өчен кулланыла торган башка биналарны урнаштыру
4.8	Күңел ачу	Күңел ачу өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлегә төрен эчтәлегә рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
4.9	Хезмәт гаражлары	Рәхсәт ителгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында кулланыла торган даими яки вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен тукталышларны урнаштыру: шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны да, кую һәм саклау өчен
4.9.1	Юл сервисы объектлары	Юл сервисы биналары һәм корылмалары урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлегә төрен эчтәлегә рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүлеләр яки югары йөрүләр, ял һәм туризм, табигатьне күзәтү, пикниклар, ау, балык тоту һәм башка эшчәнлек өчен урыннар булдыру; шәһәр урманнарын, скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял итү урыннарын төзекләндерү. Эчтәлегә әлегә төр рәхсәт ителгән куллану үз эченә 5.1-5.5 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен ала
5.1	Спорт	Спорт белән шөгыйльләнү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Рәхсәт ителгән куллануның әлегә төрен эчтәлегә рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
5.2	Табиғый-танып-белү туризмы	Табиғать белән танышу, жәяүле һәм атта йөрү, Сукмаклар һәм юллар урнаштыру, әйләнә-тирә табигать турында танып-белү мәгълүматлары

		белән щитлар урнаштыру; кирәкле табигатьне саклау һәм табигатьне торгызу чараларын гамәлгә ашыру
6.4	Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын аларны эшкөртүгә бүтөн продукциягә (консервлау, казу, икмәк пешерү) китерә торган ысул белән, шул исәптән эчемлекләр, алкогольле эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электрстанцияләрне урнаштыру, хезмәт күрсөтүче һәм электр станцияләре өчен ярдәмче корылмаларны (алтын калдыклар, гидротехник корылмалар) урнаштыру; урнаштыру, урнаштыру, 3.1 код белән рөхсәт ителгән куллану төре эчтәлегендә каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру
6.8	Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, һава радиорелейлары, жир өсте һәм жир асты кабель элемтә линияләрен, радиофикация линияләре, антенна кырларын да кертеп, элемтә кабель линияләрендә көчәйтү пунктлары, спутник элемтәсе һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын урнаштыру, элемтә объектларын урнаштыру рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту каралган.
6.9	Складлар	Йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү (стратегик запасларны саклаудан тыш) буенча билгеләнгән, аларда йөк төялгән житештерү комплексларының бер өлеше булмаган корылмалар: сәнәгать базалары, складлар, йөк төялү терминаллары һәм доклар, нефть саклагычлар һәм нефть суырту станцияләре, газ саклагычлары һәм аларга хезмәт күрсөтүче газ конденсат һәм газ эшкөртү станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл кичү складларыннан тыш, аларны вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү
7.2	Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналары һәм корылмалары урнаштыру. Рөхсәт ителгән куллануның әлеге төрен эчтәлеге 7.2.1-7.2.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала
7.4	Һава транспорты	Аэродромнарны, вертолет майданчыкларын (вертодромнарны) урнаштыру, гидросамолетларны алып килү һәм китерү өчен урыннар булдыру, очышларны һәм һава

		судноларын очып китү һәм төшерү (китерү) өчен кирәкле башка объектларны радиотехник тээмин итү, аэропортларны (аэровокзалларны) һәм пассажирларны утырту һәм аларга тиешле хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тээмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән хәрәкәт итә торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрне, су үткәргечләрне, газ үткәргечләрне һәм башка торба үткәргечләрне, шулай ук аталган торбаүткәргечләрне эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналар һәм корылмаларны урнаштыру
8.3	Эчке тәртипне тээмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре әзерләү һәм әзерлектә тоту өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; Гражданның оборонасы объектларын урнаштыру, житештерү биналары өлеше булып торучы гражданның оборонасы объектларынан кала
9.1	Табигать территорияләрен саклау	Бу зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән әйләнә-тирә табигый мохитнең аерым табигый сыйфатларын саклап калу, аерым алганда: тыю полосаларын булдыру һәм карау, саклагыч урманнары, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларын булдыру һәм карау, саклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигый ресурслардан файдалану режимын үтәү, аеруча кыйммәтле җирләрнең үзенчәлекләрен саклау.
9.2	Курорт эшчәнлеге	Аларны, шул исәптән, кешеләрне дөвалау һәм савыктыру өчен, табигый дөвалау ресурсларын (Минераль Су ятмалары, дөвалау пычраклары, лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен файдаланыла торган башка табигый факторлар һәм шартлар), шулай ук дөвалау ресурсларын дөвалау ресурсларын дөвалау-савыктыру җирләренең һәм курортның беренче зонасы чикләрендә дөвалау-санитар яки санитар саклау округы чикләрендә юк итүдән һәм юк итүдән саклау.
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	Халыкны дөвалау һәм сәламәтләндерү буенча хезмәт күрсәтүне тээмин итә торган шифаханәләр, профилакторийлар, бальнеологик

		дөваханәләр, пычрак дөвалау хастаханәләре урнаштыру; дөвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак табу урыннарын)төзекләндерү; дөвалау-сәламәтләндерү лагерьларын урнаштыру
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә) саклау һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, Истәлекле урыннарны, тарихи һөнәрчелек, житештерү һәм һөнәрчелек, тарихи жирлекләр, хәрби һәм гражданлык каберлекләрен, мәдәни мирас объектларын саклау һәм өйрәнү, тарихи һөнәр яки һөнәрчелек булган хужалык эшчәнлеге, шулай ук танып-белү туризмын тәэмин итүче хужалык эшчәнлеге.

* РФ Икътисадый үсеш Министрлыгының 2014нче елның 1нче сентябреннән 540нчы номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрен рөхсәт ителгән куллану төрләре классификаторы нигезендә

